



KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.211/15/2025.

A tanács tagjai: Dr. Csapláros Ágnes közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos és Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: Daruka és Társa Kft
(Miskolc, Május 1. telep 3-5. sz.)
A kérelmező képviselője: Dr. Sóczó Réka Ildikó ügyvéd
(Miskolc, Hunyadi u. 4. fsz.2.)
(KRID: 50228919)

Az ajánlatkérő: Szegedi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Zrt.
(Szeged, Városgazda u. 4.)
(KRID: 25595417)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Nagymihály Tamás ügyvéd
(Nagymihály Ügyvédi Iroda)

Az egyéb érdekelt: Strabag Építőipari Zrt.
(Budapest, Gábor Dénes u. 2, Infopark D. ép.)

Az egyéb érdekelt képviselője: Dr. Jancza Szilvia Krisztina, kamarai jogtanácsos
KRID: 10776456

A beszerzés tárgya, értéke: „Szeged, Sándorfalvi úti Regionális Hulladékkezelő Központ regionális települési nem veszélyes hulladéklerakó II. ütemű bővítése”; 2.499.009.354,-Ft

A beszerzés EKR azonosítószáma: EKR002334132024

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet elutasítja.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a kérelmező részére utaljon vissza 295.405.-Ft, azaz kétszázkilencvenötezer-négyszázöt forint igazgatási szolgáltatási díj túlfizetést a határozat megküldését követő 8 napon belül.

A jogorvoslati eljárás során felmerült egyéb költségeiket az eljárás résztvevői maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A

keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2024. december 12. napján az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (továbbiakban: EKR) EKR002334132024 azonosítószámon „**Szeged - települési hulladéklerakó bővítése**” tárgyban építési beruházás megvalósítására a Kbt. Második része szerint, nyílt közbeszerzési eljárást indított. Az eljárást megindító felhívás (továbbiakban: felhívás) az Európai Unió Hivatalos lapjában 2024. december 12. napján 761747-2024 iktatószámon jelent meg.

2. A közbeszerzési eljárás egy részből állt, az ajánlati felhívás II.1.4) pontja a közbeszerzés leírása pontban a következőket tartalmazta:

„Vállalkozási-építési szerződés „Szeged, Sándorfalvi úti Regionális Hulladékkezelő Központ regionális települési nem veszélyes hulladéklerakó II. ütemű bővítése” tárgyban, a közbeszerzési műszaki leírásban részletezett műszaki tartalommal. mennyiség: Nem veszélyes hulladéklerakó építése (új 2. és 3. kazetta megépítése és összeépítése a régi lerakóval) • Bevágás: 18.496 m³ • Föld feltöltés (nagy tömegű földmunka): 84.133 m³ • Töltés építés: 7.012 m³ • 50 cm vastag agyag szigetelőréteg építése: 17.594 m³ • Geoelektromos monitoring rendszer építése: 53.470 m² • Bentonitszőnyeg építése: 54.507 m² • 2,5 mm HDPE szigetelő lemez építése: 54.507 m² • 1200 g/m² nemszőtt geotextília építése: 54.507 m² • 30 cm vastag OK 16/32 szivárgó réteg építése: 12.960 m³ • 200 g/m² nemszőtt geotextília építése: 53.435 m² • 2 réteg Secugrid georács építése: 3.450 m² • 1 réteg Combigrid georács építése: 1.725 m² • 1,2 m vastag OK 0/45 réteg építése: 2.070 m³ Nem veszélyes hulladéklerakó építése (meglévő 1. kazetta összeépítése a régi lerakóval) • Töltés építés: 533 m³ • 50 cm vastag agyag szigetelőréteg építése: 2.708 m³ • Geoelektromos monitoring rendszer építése: 14.603 m³ • Bentonitszőnyeg építése: 15.203 m² • 2,5 mm HDPE szigetelő lemez építése: 15.203 m² • 1200 g/m² nemszőtt geotextília építése: 15.203 m² • 30 cm vastag OK 16/32 szivárgó réteg építése: 2.790 m² • 200 g/m² nemszőtt geotextília építése: 15.926 m² • 2 réteg Secugrid georács építése: 10.226 m² • 1 réteg Combigrid georács építése: 4.262 m² • 1,2 m vastag OK 0/45 réteg építése: 5.223 m³ • földfeltöltés: 3.837 m² Egyéb vízépítési munkák • Csurgalékvíz elvezető csatorna DN250 KPE építése: 303 m • Csurgalékvíz elvezető dréncső DN200 P.PE építése: 1145 m • Csurgalékvíz nyomóvezeték DN90 KPE építése: 104 m • Csapadékvíz elvezető csatorna építése: 256 m • Tüzi vízvezeték DN90 KPE építése: 103 m Amennyiben a dokumentáció vagy a tételes mintaköltségvetés bármelyik része valamilyen gyártmányú, eredetű, típusú dologra, eljárásra, tevékenységre, személyre, illetőleg szabadalomra vagy védjegyre való hivatkozást tartalmaz, illetve amennyiben szabványt, műszaki engedélyt, műszaki előírásokat, vagy műszaki ajánlást határoz meg, úgy azok csak a tárgy jellegének egyértelmű meghatározása érdekében történtek, ajánlatkérő az azzal egyenértékű teljesítést is elfogadja. A kiadott tervek, és ezekhez kapcsolódó műszaki leírások, egyéb dokumentumok, valamint a megküldött költségvetések együttesen értelmezendők. Részletes leírás a csatolt dokumentumokban.”

Az ajánlati felhívás II.2.7) pontja szerint a szerződés becsült időtartama 17 hónap volt.

Az ajánlati felhívás II.2.5) pontjában az ajánlatkérő az odaítélés szempontjait úgy rögzítette, hogy

„Kritérium:

Típus: Minőség

Leírás: Többslet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap)

Kategória az odaítélési szempont súlya: Súlyozás (pontok, pontos)

Értékelési szempont száma: 10,00

Kritérium:

Típus: Minőség

Leírás: Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többslet tapasztalati ideje (0-36 hó)

Kategória az odaítélési szempont súlya: Súlyozás (pontok, pontos)

Értékelési szempont száma: 10,00

Kritérium:

Típus: Minőség

Leírás: Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többslet tapasztalati ideje (0-36 hó)

Kategória az odaítélési szempont súlya: Súlyozás (pontok, pontos)

Értékelési szempont száma: 10,00

Kritérium:

Típus: Ár

Leírás: nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF

Kategória az odaítélési szempont súlya: Súlyozás (pontok, pontos)

Értékelési szempont száma: 70,00

Annak indoklása, hogy az odaítélési szempontok súlyozását miért nem tüntették fel: Az ajánlatkérő a legjobb ár-érték arány szempontja alapján legkedvezőbb ajánlatot hirdeti nyertesnek az alábbi szempontok alapján. (Kbt. 76. § (2) c) pontja)”

Az ajánlattételi határidő az ajánlati felhívás IV.2.2.2) pontja szerint 2025. január 23., 10:00 óra volt.

A felhívás VI.3) További információk pontjában az ajánlatkérő rögzítette, hogy

„2. Hiánypótlás 71. § (6) alapján biztosított teljes körben, korlátozás nélkül.

(...)

15. Részajánlattétel kizárásának indoklása: Kizárt, a kivitelezés egy egységes hulladéklerakó részeként valósítja meg a bővítést, amelynek egységes anyaghasználattal és egymással való összeköttetése, nem teszi lehetővé a kivitelezés 2 szerződésben való elkülönítését. A munkanemek egymásutánisága, egymásra épülése nem teszi lehetővé ezek mentén való részek meghatározását, illetve részekre bontás esetén nem lehetséges az egymástól független sikeres műszaki átadás-átvétel megvalósítása, hiszen a kivitelezés csak a teljes hulladéklerakó üzemszerű működése megállapításával zárható le. Továbbá: - a munkanemek egymással összefüggnek, egymásra épülnek, így indokolatlan a több vállalkozóval való szerződéskötés, sőt részek biztosítása esetén az eltérő ajánlattevők egyenértékű, de nem azonos műszaki megoldásai az hulladéklerakó funkció műszaki egységét meghiúsítaná. - a munkák jellegére tekintettel az egyes műszaki védelmeknél azonos technológia szükséges, mely egy vállalkozó esetén biztosítható teljes körűen - figyelemmel a munkaterületre és az elvégzendő munkákra a hibás teljesítés, ill. a felelősség az ajánlatkérő esetén jobban érvényesíthető egy vállalkozó esetén, különösen kiemelve azt, hogy részek biztosítása esetén a részek találkozásánál nem

lenne egységes a műszaki megvalósítás és az anyaghasználat. - a munkaterület jellegére tekintettel a munkaszervezés megoldása jelentősen elnehezítené a feladat ellátását, továbbá az ajánlatkérő egyben adja át a teljes munkaterületet, azonban részek biztosítása esetén az esetleges akadályoztatás már lehetetlenné tenné a kivitelezési idő egységes kezelését, továbbá a kivitelezés más kivitelező munkaterületének használata nélkül nem lehetséges.”

3. Az ajánlatkérő a felhívás mellé dokumentációt is készített, mely tartalmazta az általános ismertetőt, a szerződés tervezetét, a műszaki leírást, a nyilatkozatmintákat és az árazatlan költségvetést.

A szerződéstervezet a következőket tartalmazta:

„3. A vállalkozói díj (szerződés ellenértéke, ellenszolgáltatás összege) és fizetési feltételek

3.1 A Szerződés egyösszegű (átalányaras) típusú. A Vállalkozói díj Ft (FAD), azaz forint.

3.2 A felek rögzítik, hogy a beruházás engedély köteles, ezért – a 2007. évi CXXVII. számú törvény (ÁFA) 142. § bekezdés alapján – fordított adózás hatálya alá tartozik. A szerződéskötés időpontjában hatályos jogszabályoknak megfelelő ÁFA nyilatkozat a jelen Szerződés melléklete.

(...)

3.13 A Vállalkozónak a leírt műszaki tartalomban elvárt kivitelezést kell a tervek alapján megvalósítani, a költségvetés csak alapul szolgál az ajánlat beárazásához, azonban a kivitelezésnek a megajánlott átalánydíjért tartalmazni kell az elvárt teljes műszaki tartalmat. A Vállalkozó az átalánydíjért elvégzi az esetleg felmerülő többletmunkát is, amely a tervben szerepel, de a terv költségvetési részéből hiányzik. A többletmunka költsége csak akkor számolható fel, ha az a szerződés megkötésének időpontjában nem volt előrelátható (Ptk. 6:244-245. §). A vállalkozó a szerződésben meghatározott díjért mindazokat a szolgáltatásokat köteles nyújtani, amelyek a szerződésszerű teljesítéshez, a megrendelt mű rendeltetésszerű használatának biztosításához szükségesek. Ha a felvállalt munkaeredményt állítja elő, az ehhez szükséges tevékenység terjedelmétől, mennyiségi összetevőitől függetlenül az előre kikötött díj érvényesíthető. A Vállalkozónak a tervtől részben eltérő tartalommal való kivitelezés sem ad alapot a tételes elszámolásra. Az átalánydíjból levonásra helyezni csak azon költségtételeket lehet, amelyek a teljes egészében elmaradt munkarésszel kapcsolatos díjtételeket tartalmazzák. Ha egy megoldás a tervben szerepel, de a költségvetési kiírásban nincs rá utalás, illetve fordított esetben, ha költségvetési kiírásnak nincs tervmelléklete, úgy a terv, vagy a költségvetési kiírás alapján a megoldás költsége (ilyen esetben is) az ajánlati árba beleértendő, így az része a szerződésnek. Helytelen, hibás, vagy hiányos tervezői költségvetés kiírás miatt pótmunka nem számolható el. A vállalkozó az ajánlati dokumentációban részletezetteknek megfelelően az ajánlatát a teljes dokumentáció felülvizsgálatát követően adta meg.

3.14 A szerződő felek kölcsönösen tudomásul veszik, hogy a jelen szerződés keretében tartalékkeret nem áll rendelkezésre.”

„5. A Vállalkozó által nyújtott jótállás

5.1 Vállalkozó a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően a műszaki átadás-átvételi eljárás lezárásától számított 36 + hónapon (ajánlata szerint) keresztül jótáll (jótállási időszak) a Szerződésben foglalt kötelezettségeinek szerződésszerű teljesítéséért, továbbá az alkalmazott megoldások, eljárások alkalmasságáért, és minőségéért függetlenül attól, hogy azokat saját maga vagy alvállalkozója, esetleg egyéb bevont harmadik személy alkalmazza.

A jótállási időn belül a Vállalkozó a Megrendelő által jelzett hibákat a bejelentést követően a Megrendelő által meghatározott, műszakilag elvárható időn belül kijavítja (a műszakilag

elvárható időt a hibabejelentésben kell rögzíteni), Ellenkező esetben a Megrendelő jogosult a munkát mással elvégeztetni a Vállalkozó terhére. A jótállási időszakban semmilyen költség (pl. kiszállási díj, kilométerdíj, munkadíj, anyagköltség nem számolható fel. A jótállási időszak alatt a Vállalkozó a kivitelezésével kapcsolatban igény esetén technikai tanácsadásra köteles a beépített anyagok kezelésére, karbantartására vonatkozóan, továbbá e körben elérhetőséget biztosít az adott termék gyártója vagy kereskedője felé, külön díj felszámítása nélkül. A Vállalkozó ezen felül biztosítja a Megrendelő a Ptk. 6:171. § és Ptk. 6:173. §-ban foglalt jogait a szavatossági igényének érvényesítésére.”

„7. Szerződést biztosító mellékkötelezettségek

7.1. Felek rögzítik, hogy a Vállalkozó a jelen szerződés hatályba lépéséig szerződést biztosító mellékkötelezettségként teljesítési biztosítékot nyújtott Megrendelő részére, amelynek mértéke a Vállalkozói Díj (a szerződés áfa nélkül számított ellenszolgáltatása) 5 %-a. A biztosíték szolgáltatásának kötelezettségét a Kbt. 134. § (6) bekezdés a) pontjában meghatározottak szerint lehet teljesíteni. A Szerződés 3.1. pontja szerinti ellenérték változása a szerződés teljesítése során a teljesítési biztosíték összegét nem érinti.

7.2. A teljesítési biztosítéknak a jótállási biztosíték Megrendelő részére történő rendelkezésre bocsátásáig hatályban (lehívhatónak) kell maradnia, kivéve a kimerülés esetét. A teljesítési biztosíték arra az esetre szól, ha a Vállalkozó nem szerződésszerűen teljesít, illetve a szerződés teljesítését a saját érdekkörében felmerült ok miatt meg sem kezdi, vagy megkezdi, de nem fejezi be. A felsorolt esetekben Megrendelő jogosult a biztosíték teljes összegét lehívni.

7.3. Vállalkozó kötelezettséget vállal, hogy a műszaki átadás-átvételi eljárás lezárásakor szerződést biztosító mellékkötelezettségként a hibás teljesítés okán felmerült megrendelői igények biztosítékeként a jótállási időszak végéig hatályban, (lehívható) lévő jótállási biztosítékot nyújt Megrendelő részére. A biztosíték megfelelő formában történő nyújtása a vég számla benyújtásának a feltétele továbbá a jelen szerződés szerinti teljesítési biztosíték felszabadításának feltétele. A biztosíték formájára a Kbt. 134. § (6) bekezdés a) pontja az irányadó. A jótállási biztosíték mértéke a jótállási időszakra a Vállalkozói Díj (a szerződés áfa nélkül számított ellenszolgáltatása) értékének 5 %-a.

Garancia biztosításával vagy biztosítási szerződés alapján kiállított - készfizető kezességvállalást tartalmazó - kötelezvényvel történő nyújtása esetén egyértelműen és kötelező jelleggel tartalmaznia kell legalább az alábbi elemeket: • kötelezett megnevezése, • azon személyt, aki felé ezt kibocsátják (Megrendelő), • a Vállalkozó azonosításra alkalmas adatait, • a szerződés tárgyát, • azon tény, hogy a kötelezett mely időponttól és milyen mértékű kötelezettséget vállal, a bankgarancia/kötelezvény lejáratát és lehívhatóságát (a műszaki átadás-átvételtől számítottan) a jótállási időszak végéig kell, hogy hatályban maradjon (kivéve kimerülés), • azon nyilatkozatot, hogy ezen összegből a Megrendelő lehívhat, amennyiben a Megrendelő nyilatkozata szerint az Vállalkozó nem teljesíti jótállási kötelezettségeit, • egy nyilatkozatot, hogy a bankgarancia/kötelezvény a lejáratáig visszavonhatatlan. A jótállási biztosítékból Megrendelő akkor jogosult lehívni, ha a Vállalkozó a jótállási kötelezettségeit a felhívás ellenére nem, vagy nem megfelelően, illetve nem határidőre teljesíti. A felhívás lehet részleges vagy a teljes értékre terjedő. Több felhívás is lehetséges. Az érvényesíteni kívánt felhívás mértéke a Megrendelő kizárólagos mérlegelési jogköre. A Megrendelő a biztosítékon túli igazolt kárának megtérítését is követelheti.”

4. Az ajánlatkérő az eljárásban több kiegészítő tájékoztatást nyújtott, majd 2025. január 23. napján megtartotta az ajánlatok bontását, melynek nyomán rögzítette, hogy az alábbi ajánlatok érkeztek:

SWIETELSKY Magyarország Korlátolt Felelősségű Társaság (vezető ajánlattevő)

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 3 274 901 441
2. Többslet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 24
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többslet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többslet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36

FUTIZO Kft. (vezető ajánlattevő)

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 2 273 942 647
2. Többslet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 24
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többslet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többslet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36

STRABAG Építőipari Zártkörűen Működő Részvénytársaság (vezető ajánlattevő)

Székhelye: 1117 Budapest Gábor Dénes (Infopark D épület) Utca 2.

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 1 990 248 475
2. Többslet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 24
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többslet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többslet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36

A kérelmező

Székhelye: 3508 Miskolc Május 1 Telep 3-5.

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 1 796 000 000
2. Többslet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 24
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többslet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többslet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36

K.F. Építőipari Kereskedelmi Szolgáltató Kft (vezető ajánlattevő)

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 2 139 882 652
2. Többslet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 24
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többslet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többslet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36

OKM Építőipari és Szolgáltató Kft (vezető ajánlattevő)

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 2 993 683 971
2. Többslet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 24
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többslet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többslet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36

LandField Project Szolgáltató és Kivitelező Korlátolt Felelősségű Társaság (vezető ajánlattevő)

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 2 656 728 809
2. Többllet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 12
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többllet tapasztalati ideje (0-36 hó): 45
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többllet tapasztalati ideje (0-36 hó): 108

Genév Generál Ingatlanforgalmazási Építőipari Vállalkozási Kft. (vezető ajánlattevő)

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 1 841 500 085
2. Többllet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 24
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többllet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többllet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36

Bazaltech Mérnöki Szolgáltató Kft. (vezető ajánlattevő)

Ajánlattevő neve: Homokhátsági Környezettechnika Korlátolt Felelősségű Társaság (közös ajánlattevő)

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 1 547 200 951
2. Többllet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 24
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többllet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többllet tapasztalati ideje (0-36 hó):36

A-Híd Építő Zártkörűen Működő Részvénytársaság (vezető ajánlattevő)

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 2 820 781 065
2. Többllet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 24
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többllet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többllet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36

DÉLÉP Zártkörűen Működő Részvénytársaság (vezető ajánlattevő)

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 0
2. Többllet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 24
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többllet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többllet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36

Vértes-Út Építő és Szolgáltató Kft. (vezető ajánlattevő)

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 2 922 107 840
2. Többllet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 24
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többllet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többllet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36

tapasztalati időt meghaladó többlet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36

DÉLÚT Építő és Bányászati Korlátolt Felelősségű Társaság (vezető ajánlattevő)

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 2 395 081 060
2. Többlet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 24
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többlet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többlet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36

DHJ Építő Építőipari és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (vezető ajánlattevő)

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 2 830 000 000
2. Többlet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 24
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többlet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többlet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36

Globe Aqua Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (vezető ajánlattevő)

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 2 164 155 440
2. Többlet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 24
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többlet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többlet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36

BÉKÉS DRÉN Környezetvédelmi, Víz- és Mélyépítési Korlátolt Felelősségű Társaság (vezető ajánlattevő)

1. nettó mindösszesen vállalkozói díj HUF: 2 849 958 556
2. Többlet jótállás ideje 36 hó + hó (min. 0 hó max. 24 hónap): 24
3. Az M/2-1 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többlet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36
4. Az M/2-2 pontjában meghatározott szakember szakmagyakorlási jogosultsághoz szükséges tapasztalati időt meghaladó többlet tapasztalati ideje (0-36 hó): 36

5. Ezt követően az ajánlatkérő 2025. január 24. napján hiánypótlást és felvilágosításkérést adott ki; majd 2025. január 29. napján aránytalanul alacsony árindokolást kért az alábbiak szerint:

„Ajánlati árak az összes beérkezett ajánlat, illetve a becsült érték átlaga alapján attól 20%-os mértékben alacsonyabb, ez alapján az ajánlatkérő azt aránytalanul alacsonynak minősíti.

Fentiekre tekintettel Ajánlatkérő indoklást kér az ajánlati ár vonatkozásában. Felhívom Ajánlattevőket, hogy az indokolás során térjenek ki a teljesítés gazdaságosságának bemutatására, melynek tekintetében részletes számításokat mutassanak be arról, hogyan tudja az ajánlattevő a kiírás szerinti építési munkákat ellátni az ajánlatban szereplő áron, a teljesítés helyén hatályos munkavédelmi rendelkezéseket és munkafeltételeket, a közterheket figyelembe véve.

Az árindokolást különösen az alábbiak részletezésével szükséges megadni.

Kérjük, hogy Ajánlattevő ismertesse:

1. az alkalmazott rezsióradíj mértékét, külön bemutatva, hogy a rezsióradíj kiszámításakor egyes – az Méptv.-ben meghatározottak szerint az építőipari minimális rezsióradíj elemeit

képező – költségeket milyen összeggel és módon vett figyelembe. (a csatolt melléklet adatait megadva)

2. az élőmunka ráfordítás mértékét a teljesítésben résztvevők vonatkozásában (pl.: felelős műszaki vezetők, szakmunkások, segédmunkások, egyéb szakemberek munkabére, és a hozzájuk kapcsolódó közterhek). E körben vegye figyelembe az EKR úrlapon a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) pontja tekintetében tett nyilatkozatát az alvállalkozói részek teljesítéséhez.

3. a beruházás tárgyi feltételeit, gépi erőforrásait és ezek költségeit Nyilatkozzon, hogy saját tulajdonú eszközöket használ vagy bérelt eszközöket, ez utóbbi esetben adja meg a használat költségét!

4. mekkora a jelen beruházásban elérni kívánt haszon, nyereség.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az ajánlatkérő az ajánlattevő által nyújtott indokolás gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethetőségének vizsgálata során figyelembe veszi az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság ajánlása alapján az építésügyért felelős miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsioradíj mértékét, és amennyiben az ajánlatban alkalmazott rezsioradíj annál alacsonyabb, különös figyelemmel vizsgálja a Kbt. 72. § (4) bekezdése szerinti körülmények fennállását.

Kérjük Ajánlattevőt, hogy az ajánlati ár megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt bocsásson Ajánlatkérő rendelkezésére ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként Ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról és objektív voltáról. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az árindoklás abban az esetben objektív, ha azt az Ajánlattevő tényadatokkal, számításokkal, vagy más, az ellenértékre vonatkozó irattal támasztja alá.”

6. A Kérelmező 2025. február 7. napján nyújtotta be az árindokolását, melyet teljes egészében üzleti titokká nyilvánított.

Az árindokolásában bemutatásra kerültek az egyes költségek, az anyagjellegű ráfordítások és a munkaerő munkakörönkénti rezsioradíja. Különböztetve feltüntetésre került az anyagköltség, a szolgáltatások költsége, gépköltség, díjköltség, teljes költség és az eredmény. Az indokolás tartalmazta az árajánlatokat, a rezsioradíj kimutatásokat, valamint a tartalékkeretre vonatkozó nyilatkozatot.

7. Az ajánlatkérő 2025. február 15. napján újabb hiánypótlás és felvilágosításkérést bocsátott ki; majd 2025. február 24. napján kiegészítő indokoláskérést intézett ajánlattevőkhöz, melyben (a jelen ügy szempontjából relevánsan) a következők szerepeltek:

„DARUKA és TÁRSA Kft.

1. Kérjük indokolja, hogy a rezsioradíj számításban a **műszaki irányító tekintetében bemutatott mindösszesen óradíj helyett miért számolt ennél alacsonyabb** összeggel!

2. Kérjük mutassa be, hogy a munkaterületen belüli anyagmozgatáshoz a szállítójármű költségét hol vette figyelembe!

3. Befejező munkálatok lapon a „Gumiabroncs védelem építése a tározó térben a HDPE fóliára 3.0 m magasságig, acél pántolással összekötve. (09.04 RT tervlap szerint)” sorhoz nincs gépköltség beállítva, pedig a telephelyen kívüli anyagraktárból a gumikat az új kazettához kell szállítani valamivel, kérjük indokolja ennek okát!

4. A vízjogi létesítési engedély megszerzése körében milyen szakembert kíván bevonni, annak költségét hol vette figyelembe?

5. Az árindoklásában becsatolt költségvetésben egyetlen tételnél sem jelölte meg a Geo Nord Bau Kft-t. és a ABAÚJ-AQUA Kft, mint alvállalkozók teljesítését és ezen cégektől alvállalkozói árajánlat sem került benyújtásra. Az árindoklása kiegészítésében mutassa be, hogy ezen alvállalkozói teljesítések mely tételekben és milyen mértékben kerültek figyelembe

vételre, igazolja a megadott részesedés arányát is, valamint csatolja az alvállalkozói teljesítésre vonatkozó árajánlatokat.

6. Kérjük nyilatkozzon, hogy **mekkora összeget tervezett a jótállási kötelezettségek teljesítésére, és azt hol vette figyelembe!**

Kérjük Ajánlattevőt, hogy az ajánlati ár megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt bocsásson Ajánlatkérő rendelkezésére ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként Ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról és objektív voltáról. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az árindoklás abban az esetben objektív, ha azt az Ajánlattevő tényadatokkal, számításokkal, vagy más, az ellenértékre vonatkozó irattal támasztja alá.”

8. A kérelmező 2025. **február 27. napján** nyújtotta be kiegészítő indoklását a következők szerint:

„1. Kérjük indokolja, hogy a rezióradíj számításban a műszaki irányító tekintetében bemutatott mindösszesen óradíj helyett miért számolt ennél alacsonyabb összeggel!

A műszaki irányító tekintetében a rezióradíj számítás adatlap hibás bérkötség összeget tartalmaz. Árindoklásunk benyújtása során a 2026-os bérkötségre is alkalmaztunk becslést, mely összeg tévesen maradt benne a kimutatásban. **A helyes számadatokat tartalmazó — ajánlati árindoklással egyező kimutatást jelen kiegészítő indoklás mellékleteként árajánlatunk megfelelőségének alátámasztásaként csatolásra kerül.**

2. Kérjük mutassa be, hogy a munkaterületen belüli anyagmozgatóshoz a szállítójármű költségét hol vette figyelembe!

A munkaterületen belüli anyagmozgatás költségét az egyes tételek esetén a különböző munkagépek költségei tartalmazzák. A szóródó anyag tekintetében a beárazott dömperral tervezzük a munkaterületen belül szállítani az anyagokat:

Humuszleszedés

Földkitermelés

Szivárgó paplan készítése

A többi szóródó anyag tekintetében a termékeket ütemezetten közvetlenül a beépítés helyére tervezzük szállítani/szállíttatni.

A nagyobb súlyú tekerces anyagoknál a beárazott kombi kotró biztosítja a munkaterületen belül az anyagmozgatást:

Geotextíliák

HDPE fólia

Bentonit paplan

3. Befejező munkálatok lapon a „Gumiabroncs védelem építése a tározó térben a HDPE fóliára

3.0 m magasságig, acél pántolással összekötve. (09.04 RT tervlap szerint)” sorhoz nincs gépköltség beállítva, pedig a telephelyen kívüli anyagraktárból a gumikat az új kazettához kell szállítani valamivel, kérjük indokolja ennek okát!

A gumiabroncsok depóterületről munkaterületre történő szállításának - 1 km-en belüli szállítás költségét tartalmazza az árindoklás utolsó "Felvonulás és organizáció” tétele. Ezen tétel keretében a gumiabroncsok helyszíni mozgatására a kis dömpert kerül alkalmazásra melynek költsége 10 munkanapot és 8 órát figyelembe véve 973.440.- Ft.

4. A vízjogi létesítési engedély megszerzése körében milyen szakembert kíván bevonni, annak

költségét hol vette figyelembe?

A vízjogi létesítési engedély beszerzésének a költségét az (Általános tételek) 5. tétele tartalmazza. Az engedély beszerzése a bemutatott MV-VZ szakember feladata, a felmerülő költségeket tartalmazza a tételben lévő 3.500.000.- Ft. "Engedélyek, szolgáltatások beszerzésének költsége" szolgáltatás.

5. Az árindoklásban becsatolt költségvetésben egyetlen tételnél sem jelölte meg a Geo Nord Bau Kft.-t és az ABAÚJ-AQUA Kft., mint alvállalkozók teljesítését és ezen cégektől alvállalkozói árajánlat sem került benyújtásra. Az árindoklása kiegészítésévkben mutassa be, hogy ezen alvállalkozói teljesítések mely tételekben és milyen mértékben kerültek figyelembe vételre, igazolja a megadott részesedés arányát is, valamint csatolja az alvállalkozói teljesítésekre vonatkozó árajánlatokat!

Az árajánlat elkészítése során az önköltségek saját munkaerő alkalmazásával kerültek megállapításra, mely ajánlati ár kiajánlásra került az esetlegesen erőforráshiányos munkafolyamatok tekintetében az alvállalkozók részére. Alvállalkozóink - megerősítve árajánlat szerinti önköltség számításainkat elfogadták a kiajánlásokat, amely alvállalkozói árajánlat ekként alapját képezi az árindoklásban szerepeltetett önköltség számításunknak, mint alvállalkozói teljesítéssel érintett munkafolyamatoknak.

A EKR úrlapon beküldött Kbt. 66. 5 (6) bekezdés a) és b) pontjára vonatkozó nyilatkozatban rögzített százalékos arányok a benyújtott ajánlatban szereplő vonatkozó tételek költségeinek és a teljes ajánlat költségének arányában kerültek meghatározásra.

A nevesített alvállalkozók nyertességünk esetén - tételiesen - a következők munkafolyamatok végeznék el:

Geo Nord Bau Kft.

Átemelő, szerelvényakna fejezet összes tétele

Csapadékvíz fejezet összes tétele

Csurgalékvíz fejezet összes tétele

Tűzivíz vezeték építése összes tétele

ABAÚJ-AQUA Kft.

Mesterséges szigetelés fejezet 91-011-6.3-0235441 tételének munkái

Régi hulladéklerakó 1 es kazetta fejezet 91-011-6.3-0235441 tételének munkái

6. Kérjük nyilatkozzon, hogy mekkora összeget tervezett a jótállási kötelezettségek teljesítésére, és azt hol vette figyelembe.

A jótállási kötelezettségek teljesítésére az ajánlatkérő által tervezetként meghatározott és ajánlatunk megtételekor figyelembe vett szerződéstartalomra is figyelemmel a Vállalkozói Díj (a szerződés áfa nélkül számított ellenszolgáltatása) értékének 5 %-ból képzett jótállási biztosíték nyújt fedezetet.

Vállalkozó önköltsége minden a teljes körű, első osztályú teljesítéshez szükséges díjat, költséget és járulékos költségeket tartalmaz. A jótállási biztosíték összegének lehívása abban az esetben válik csak szükségessé amennyiben vállalkozó hibás teljesítésének nyomán köteles vállalni jótállási kötelezettségét. **Ebben az esetben viszont a felmerülő költségek a hibás teljesítésből fakadnak így annak összegével vállalkozó nem számolhat ajánlatában, mivel vállalkozó nem tervezhet műszakilag hibás megvalósítással.** Az egyes beépített anyagok hibájából eredő jótállási kötelezettség viselése körében társaságunk jogszabály szerint jogosult a beszállítók irányába tovább hárítani a rá terhelte garanciális kötelezettség viselését, ekként nyereségünk nem csökken, esetleges veszteségünk nem nő. Megajánlott árunk a fentiek figyelembevételével számított nyereséget tartalmaz."

A kérelmező ezen dokumentum mellé csatolt 2 db alvállalkozói árajánlatot és egy, a Geo Nord Bau Kft.-vel kötött előszerződést.

9. Az ajánlatkérő a 2025. március 14. napján közzétett összegzésben rögzítette, hogy az eljárás eredményes volt. Érvényes és nyertes ajánlattevő a Strabag Építőipari Zrt lett; 5 ajánlattevő –köztük a kérelmező- ajánlatát érvénytelennek nyilvánította.

Az összegezés V.2.11) Az érvénytelen ajánlatot tevők pontjában a következők szerepeltek:

„DARUKA és TÁRSA Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság, Magyarország 3508 Miskolc, Május 1 Telep 3-5.

27429400205

Ajánlat technikai azonosítója:

EKR002334132024/0812

Érvénytelenítés jogcíme: Kbt. 73.§ (2) bekezdés: Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást (vagy költséget) tartalmaz [72. §]

Érvénytelenség indoka: Az érvénytelenítési eljárási cselekményben csatolt „Aránytalanul alacsonynak minősített ajánlatok érvénytelenségének részletes indoklása” dokumentumban részletezve.

Az indoklás KARAKTERKORLÁT miatt a „VI.1.1) A szerződéskötési moratórium időtartama Moratóriummal kapcsolatos további információk:” pontban került rögzítésre, de az indoklás összefoglalója:

A fentiek alapján az ajánlattevő nem csatolta a rezsioradíj alapjául szolgáló számítást (amelyre hiánypótlás nem írható elő), illetve a becsatolt számítása nem támasztja alá a részletes költségvetését. Továbbá az anyagárakra becsatolt igazolása az árindoklást nem alapozhatja meg, mivel ezen árakat az alvállalkozói árajánlat nem tartalmazza, az az alvállalkozói árajánlatot követően készült.

Továbbá a jótállása körében az árindoklás szerinti vállalása nem igazolja azt, hogy a jótállási kötelezettsége teljesítésére tartalékot képezett volna, pedig az nem csak az esetleges hibás teljesítése feladatainak szükségessége, hanem a szerződéstervezet szerint a megrendelő egyoldalú igénye esetén egy technikai tanácsadás, amelyre rendelkezésre kell állnia a tartaléknak.

A fenti indokok mindegyike, de külön-külön is igazolják azt, hogy az árindoklás nem objektív alapú, az nem támasztja alá az ajánlati ár előzetes megalapozott kalkulációját, illetve az árindoklásban konkrétan megjelölt rezsioradíj kimutatás ellentétes az árindoklásban beadott árképzéssel, amely az árindoklás egységes értékelését teszi lehetetlenné. Az árindokolásnak minden esetben objektívnek, tényekkel, adatokkal alátámasztottnak kell lennie, nem alapulhat feltételezésen, jövőbeli várományon. Az árindokolás önmagában kell, hogy egy logikai egésznek alkosson, minden tételre kitérjen – lehetőség szerint tételenként részletezve a kapcsolódó árakat, költségeket – és ne összevontan, elnagyoltan tartalmazza a beszerzés tárgyához kapcsolódó alátámasztó adatokat. Minden esetben az ajánlattevő felelőssége az ajánlat összeállítása, és az adott szerződés reális teljesíthetőségét biztosító áradatok megfelelő kalkulálása, vagyis az, hogy az ajánlattevő az ajánlatát olyan árazási struktúrát alkalmazva állítsa össze, hogy a megajánlott ár kiterjedjen a szerződés, illetve a releváns költségek minden elemére, és így a szerződés az adott áron teljesíthető legyen.”

A fentiek az ajánlatkérő a VI.1.1) pontban a következőkkel egészítette ki:

„DARUKA és TÁRSA Kft. érvénytelensége indoka:

1. Ajánlattevő az árindoklásában becsatolta a rezsioradíj számítását, azonban a műszaki irányító tekintetében bemutatott mindösszesen óradíj helyett ennél alacsonyabb összeggel nyújtotta be a költségvetése tételenkénti részletes árkimunkálását. Ajánlatkérő ezen

A jótállási időn belül a Vállalkozó a Megrendelő által jelzett hibákat a bejelentést követően a Megrendelő által meghatározott, műszakilag elvárható időn belül kijavítja (a műszakilag elvárható időt a hibabejelentésben kell rögzíteni), Ellenkező esetben a Megrendelő jogosult a munkát mással elvégeztetni a Vállalkozó terhére. A jótállási időszakban semmilyen költség (pl. kiszállási díj, kilométerdíj, munkadíj, anyagköltség nem számolható fel. A jótállási időszak alatt a Vállalkozó a kivitelezésével kapcsolatban igény esetén technikai tanácsadásra köteles a beépített anyagok kezelésére, karbantartására vonatkozóan, továbbá e körben elérhetőséget biztosít az adott termék gyártója vagy kereskedője felé, külön díj felszámítása nélkül. A feladatleírás egyrészt a jótállási hiba felmerülésekor egy tevőleges magatartást vár el, amelynek bizonyosan költsége lehet, másrészt egy folyamatos rendelkezésre állást az elvárt technikai tanácsadás körében. Az ajánlattevő 60 hónapos jótállást vállalt, így ezen időre a jótállási kötelezettségek teljesítésére tartalékot kellett képeznie a költségvetésben, mind az esetleges hibajavításra, mind a tanácsadás rendelkezésre állására.

A teljesítési biztosíték arra az esetre szól, ha a Vállalkozó nem szerződészerűen teljesít, illetve a szerződés teljesítését a saját érdekkörében felmerült ok miatt meg sem kezdi, vagy megkezd, de nem fejezi be. Nem felel meg a Kbt. 66. § (1) bekezdésének az ajánlat, ha az nem vonatkozik az ajánlattételi felhívás és a szerződés feltételeire. **Az ajánlattevő nyilatkozata alapján a jótállás teljesítésére nem képzett külön tartalékot, hanem a jótállási biztosítékból való ajánlatkérői lehívást tekintette ezen költség fedezetének, azaz a saját szerződésszegő magatartása miatt az ajánlati biztosíték esetleges elvesztésével számolt, így kívánja a jótállási kötelezettség körében felmerülő költségeket elszámolni.** Az ajánlati biztosítékhoz az ajánlattevő nem fér hozzá, abból csak a megrendelő jogosult egyoldalú nyilatkozattal lehívni összegeket, ebből az ajánlattevő nem tudja finanszírozni a jótállás körében felmerült költségeket, ennek megfelelően a jótállási időszakra számított költséggel az ajánlattevő nem számolt, ezt nem vette figyelembe az ajánlati ára meghatározásakor. A fentiek alapján az ajánlattevő nem csatolta a rezsioradíj alapjául szolgáló számítást (amelyre hiánypótlás nem írható elő), illetve a becsatolt számítása nem támasztja alá a részletes költségvetését. Továbbá az anyagárakra becsatolt igazolása az árindoklást nem alapozhatja meg, mivel ezen árakat az alvállalkozói árajánlat nem tartalmazza, az az alvállalkozói árajánlatot követően készült. Továbbá a jótállása körében az árindoklás szerinti vállalása nem igazolja azt, hogy a jótállási kötelezettsége teljesítésére tartalékot képezett volna, pedig az nem csak az esetleges hibás teljesítése feladatainak szükségessége, hanem a szerződéstervezet szerint a megrendelő egyoldalú igénye esetén egy technikai tanácsadás, amelyre rendelkezésre kell állnia a tartaléknak. A fenti indokok mindegyike, de külön-külön is igazolják azt, hogy az árindoklás nem objektív alapú, az nem támasztja alá az ajánlati ár előzetes megalapozott kalkulációját, illetve az árindoklásban konkrétan megjelölt rezsioradíj kimutatás ellentétes az árindoklásban beadott árképzéssel, amely az árindoklás egységes értékelését teszi lehetetlenné. Az árindokolásnak minden esetben objektívnek, tényekkel, adatokkal alátámasztottnak kell lennie, nem alapulhat feltételezésen, jövőbeli várományon. Az árindokolás önmagában kell, hogy egy logikai egésznek alkosson, minden tételre kitérjen – lehetőség szerint tételenként részletezve a kapcsolódó árakat, költségeket – és ne összevontan, elnagyoltan tartalmazza a beszerzés tárgyához kapcsolódó alátámasztó adatokat. Minden esetben az ajánlattevő felelőssége az ajánlat összeállítása, és az adott szerződés reális teljesíthetőségét biztosító áradatok megfelelő kalkulálása, vagyis az, hogy az ajánlattevő az ajánlatát olyan árazási struktúrát alkalmazva állítsa össze, hogy a megajánlott ár kiterjedjen a szerződés, illetve a releváns költségek minden elemére, és így a szerződés az adott áron teljesíthető legyen.”

Mínezek mellette részletesen és kimerítően ismertette a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánításakor figyelembe vett döntőbizottsági joggyakorlatot.

10. A kérelmező 2025. március 19. napján iratbetekintési kérelmet terjesztett elő, melyet ajánlatkérő még aznap formai okokra hivatkozva elutasított. A kérelmező ugyanezen a napon előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő a saját ajánlata érvénytelensége körében. Az előzetes vitarendezési kérelmet az ajánlatkérő 2025. március 24. napján érdemben megválaszolta és a kérelmet elutasította.

11. Az ajánlatkérő az összegezést 2025. március 24. napján módosította, melyben a Strabag Építőipari Zrt. maradt a nyertes ajánlattevő. Az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatát ismét érvénytelennek nyilvánította.

Az ajánlatkérő az összegezés V.2.11) Az érvénytelen ajánlatot tevők pontban a kérelmező vonatkozásában az alábbiakban jelölte meg:

„Érvénytelenítés jogcíme:

- Kbt. 73.§ (2) bekezdés: Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást (vagy költséget) tartalmaz [72. §]

Érvénytelenség indoka:

Az érvénytelenítési eljárási cselekményben csatolt "Aránytalanul alacsonynak minősített ajánlatok érvénytelenségének részletes indoklása" dokumentumban részletezve.

Az indoklás KARAKTERKORLÁT miatt a "VI.1.1) A szerződéskötési moratórium időtartama Moratóriummal kapcsolatos további információk:" pontban került rögzítésre, de az indoklás összefoglalója:

A fentiek alapján az ajánlattevő nem csatolta a rezsiorádij alapjául szolgáló számítást (amelyre hiánypótlás nem írható elő), illetve a becsatolt számítása nem támasztja alá a részletes költségvetését. Továbbá a jóállása körében az árandoklás szerinti vállalása nem igazolja azt, hogy a jóállási kötelezettsége teljesítésére tartalékot képezett volna, pedig az nem csak az esetleges hibás teljesítése feladatainak szükségessége, hanem a szerződéstervezet szerint a megrendelő egyoldalú igénye esetén egy technikai tanácsadás, amelyre rendelkezésre kell állnia a tartaléknak. A fenti indokok mindegyike, de külön-külön is igazolják azt, hogy az árandoklás nem objektív alapú, az nem támasztja alá az ajánlati ár előzetes megalapozott kalkulációját, illetve az árandoklásban konkrétan megjelölt rezsiorádij kimutatás ellentétes az árandoklásban beadott árképzéssel, amely az árandoklás egységes értékelését teszi lehetetlenné. Az árandokolásnak minden esetben objektívnek, tényekkel, adatokkal alátámasztottnak kell lennie, nem alapulhat feltételezésen, jövőbeli várományon. Az árandokolás önmagában kell, hogy egy logikai egészlet alkotson, minden tételre kitérjen – lehetőség szerint tételenként részletezve a kapcsolódó árakat, költségeket – és ne összevontan, elnagyoltan tartalmazza a beszerzés tárgyához kapcsolódó alátámasztó adatokat. Minden esetben az ajánlattevő felelőssége az ajánlat összeállítása, és az adott szerződés reális teljesíthetőségét biztosító áradatok megfelelő kalkulálása, vagyis az, hogy az ajánlattevő az ajánlatát olyan árazási struktúrát alkalmazva állítsa össze, hogy a megajánlott ár kiterjedjen a szerződés, illetve a releváns költségek minden elemére, és így a szerződés az adott áron teljesíthető legyen.”

Az összegezés VI.1.1) A szerződéskötési moratórium időtartama pontjában a következők szerepletek:

„DARUKA és TÁRSA Kft. érvénytelensége indoka:

1. Ajánlattevő az árandoklásában becsatolta a rezsiorádij számítását, azonban a műszaki irányító tekintetében bemutatott mindösszesen órádij helyett ennél alacsonyabb összeggel nyújtotta be a költségvetése tételenkénti részletes árkimunkálását.

Ajánlatkérő ezen körülményre árandoklás kiegészítést kért, amelyre az ajánlattevő azt a választ adta, hogy az árandoklásban benyújtott rezsiorádij számítás hibás bérköltség összeget tartalmazott és az árandoklás kiegészítésben csatolja a helyes számadatokat tartalmazó

kimutatást, „az árajánlatunk megfelelőségének alátámasztásaként”.

Ajánlatkérő megállapította, hogy az árendoklás kiegészítés egyáltalán nem tartalmazott rezsióradíj kimutatást, azaz az ajánlattevő nem tett eleget az árendoklási felhívásban kért adatok rendelkezésre bocsátásának. A Bíráló Bizottság rögzíti, hogy az ajánlattevő árendoklásban megadott egy rezsióradíj számítás, amely nem állt összhangban a tételes árendoklásával, annak a költségvetési tételek körében megadott adatával. Az árendoklás kiegészítés nem hiánypótlásra szolgál, az árendoklás kiegészítésben nem lehet a már közölt adatokat módosítani, amennyiben az az ár előzetes kalkulációjára jelentős kihatással van. A kiegészítő árendoklás kérés nem veheti át a hiánypótlás szerepét, miután a két jogintézmény célja más. A kiegészítő árendoklás kérés nem lehet az eszköze annak, hogy a korábbi árendoklás kérésre be nem nyújtott iratot az ajánlatkérő hiánypótlóttassa.

Az ajánlatkérő megállapította, hogy a műszaki irányító szakember lényegében az összes tétel esetében bevonásra kerül, így a tekintetében közölt – az ajánlatkérő által is helytelen adatnak minősített – rezsióradíj jelentős hatással van a teljes vételárát meghatározó költségvetési összegekre. Ezt egyébként a helyes adat utólagos benyújtásával sem lehet emiatt javítani, az árendoklás kiegészítés nem módosíthatja a korábban már előadott számításokat, hiszen ebben az esetben az eredeti számítás nem volt megalapozott. Viszont jelen esetben még a hibás rezsióradíj javított változata sem került benyújtásra.

2. Ajánlatkérő árendoklás kiegészítést kért az ajánlattevőtől, a jótállási kötelezettség teljesítésének során tervezett költségek kimutatására. Ajánlattevő erre előadta, hogy arra az előírt 5%-os jótállási biztosíték nyújt fedezetet.

Ajánlatkérő a szerződéstervezet 5.1. pontjában a jótállási kötelezettség tekintetében az alábbiakat rögzítette:

A jótállási időn belül a Vállalkozó a Megrendelő által jelzett hibákat a bejelentést követően a Megrendelő által meghatározott, műszakilag elvárható időn belül kijavítja (a műszakilag elvárható időt a hibabejelentésben kell rögzíteni), Ellenkező esetben a Megrendelő jogosult a munkát mással elvégeztetni a Vállalkozó terhére. A jótállási időszakban semmilyen költség (pl. kiszállási díj, kilométerdíj, munkadíj, anyagköltség nem számolható fel. A jótállási időszak alatt a Vállalkozó a kivitelezésével kapcsolatban igény esetén technikai tanácsadásra köteles a beépített anyagok kezelésére, karbantartására vonatkozóan, továbbá e körben elérhetőséget biztosít az adott termék gyártója vagy kereskedője felé, külön díj felszámítása nélkül.

A feladatleírás egyrészt a jótállási hiba felmerülésekor egy tevőleges magatartást vár el, amelynek bizonyosan költsége lehet, másrészt egy folyamatos rendelkezésre állást az elvárt technikai tanácsadás körében. Az ajánlattevő 60 hónapos jótállást vállalt, így ezen időre a jótállási kötelezettségek teljesítésére tartalékot kellett képeznie a költségvetésben, mind az esetleges hibajavításra, mind a tanácsadás rendelkezésre állására.

A teljesítési biztosíték arra az esetre szól, ha a Vállalkozó nem szerződésszerűen teljesít, illetve a szerződés teljesítését a saját érdekkörében felmerült ok miatt meg sem kezdi, vagy megkezd, de nem fejezi be. Nem felel meg a Kbt. 66. § (1) bekezdésének az ajánlat, ha az nem vonatkozik az ajánlattételi felhívás és a szerződés feltételeire.

Az ajánlattevő nyilatkozata alapján a jótállás teljesítésére nem képzett külön tartalékot, hanem a jótállási biztosítékból való ajánlatkérői lehívást tekintette ezen költség fedezetének, azaz a saját szerződésszegő magatartása miatt az ajánlati biztosíték esetleges elvesztésével számolt, így kívánja a jótállási kötelezettség körében felmerülő költségeket elszámolni. Az ajánlati biztosítékhoz az ajánlattevő nem fér hozzá, abból csak a megrendelő jogosult egyoldalú nyilatkozattal lehívni összegeket, ebből az ajánlattevő nem tudja finanszírozni a jótállás körében felmerült költségeket, ennek megfelelően a jótállási időszakra számított költséggel az ajánlattevő nem számolt, ezt nem vette figyelembe az ajánlati ára meghatározásakor.

A fentiek alapján az ajánlattevő nem csatolta a rezsiorádij alapjául szolgáló számítást (amelyre hiánypótlás nem írható elő), illetve a becsatolt számítása nem támasztja alá a részletes költségvetését. Továbbá az anyagárakra becsatolt igazolása az árindoklást nem alapolhatja meg, mivel ezen árakat az alvállalkozói árajánlat nem tartalmazza, az az alvállalkozói árajánlatot követően készült. Továbbá a jótállása körében az árindoklás szerinti vállalása nem igazolja azt, hogy a jótállási kötelezettsége teljesítésére tartalékot képezett volna, pedig az nem csak az esetleges hibás teljesítése feladatainak szükségessége, hanem a szerződéstervezet szerint a megrendelő egyoldalú igénye esetén egy technikai tanácsadás, amelyre rendelkezésre kell állnia a tartaléknak.

A fenti indokok mindegyike, de külön-külön is igazolják azt, hogy az árindoklás nem objektív alapú, az nem támasztja alá az ajánlati ár előzetes megalapozott kalkulációját, illetve az árindoklásban konkrétan megjelölt rezsiorádij kimutatás ellentétes az árindoklásban beadott árképzéssel, amely az árindoklás egységes értékelését teszi lehetetlenné. Az árindokolásnak minden esetben objektívnek, tényekkel, adatokkal alátámasztottnak kell lennie, nem alapulhat feltételezésen, jövőbeli várományon. Az árindokolás önmagában kell, hogy egy logikai egészet alkosson, minden tételre kiterjjen – lehetőség szerint tételenként részletezve a kapcsolódó árakat, költségeket – és ne összevontan, elnagyoltan tartalmazza a beszerzés tárgyához kapcsolódó alátámasztó adatokat. Minden esetben az ajánlattevő felelősége az ajánlat összeállítása, és az adott szerződés reális teljesíthetőségét biztosító áradatok megfelelő kalkulálása, vagyis az, hogy az ajánlattevő az ajánlatát olyan árazási struktúrát alkalmazva állítsa össze, hogy a megajánlott ár kiterjedjen a szerződés, illetve a releváns költségek minden elemére, és így a szerződés az adott áron teljesíthető legyen.

A fentiekén túl a kérelmező ajánlata érvénytelenségét az ajánlatkérő az összegezés módosításának indokait tartalmazó VI.1.3) pontban az alábbiak szerint részletezte:

„A Daruka és Társa Kft. vitarendezési kérelmet nyújtott be, amely alapján az ajánlatkérő a vitarendezésre adott válaszában módosította az érvénytelenségi okokat (2 okot törölt), valamint a megmaradt 2 érvénytelenségi ok esetében kiegészítette az indoklását:

1. Rezsiorádij kimutatás hiánya

Ajánlatkérő ezen kérelmi elem körében a jogalap tekintetében elutasítja a vitarendezési kérelmet, viszont az indoklás hiányossága tekintetében elfogadja azt, így az indoklást az alábbiakkal egészíti ki, fenntartva az érvénytelenség körében már rögzítetteket:

A rezsiorádij kimutatásból az ajánlatkérő meg tudja állapítani, hogy az ajánlattevő a jogszabályoknak megfelelően vette-e figyelembe az alaphéts és az arra rakódó közterheket.

A Kérelmező az árindoklás kiegészítésében maga állította, hogy „A műszaki irányító tekintetében a rezsiorádij számítás adatlap hibás bérköltség adatokat tartalmaz”. Rögzítette azt is, hogy ez a számítás egy 2026. évi becslés, ez valóban nem megfelelő, hiszen a Kérelmező állítása szerint „a helyes számadatokat tartalmazó – ajánlati árindokolással egyező – kimutatást jelen kiegészítő indoklás mellékleteként árajánlatunk megfelelőségének alátámasztására csatolásra kerül”.

A fentiekből az állapítható meg, hogy maga a Kérelmező is elismerte, hogy olyan rezsiorádij kimutatást csatolt, amely helytelen adatokat tartalmazott, az nem támasztja alá a beadott árindokolását. Viszont a helyes adatokat tartalmazó rezsiorádij kimutatást nem csatolta, ebből következően az nem is tudja alátámasztani az árindokolását.

Ezen túlmenően a rezsiorádij kimutatás hiányában az ajánlatkérő nem tudja ellenőrizni, hogy a költségvetésben rögzített órádij megfelelő alaphétsrel számol-e, illetve a pótlékok és egyéb járulékok megfelelnek-e a jogszabályban meghatározott mértéknek. Önmagában az, hogy egy helytelen adatot tartalmazó, az árindokolásban benyújtott rezsiorádij kimutatás ennek megfelel, ebből még nem állapítható meg minden kétséget kizáróan az, hogy egy annál alacsonyabb rezsiorádij összegével kalkulált, számítás is megfelelő. Nem csak jogszabály írja

elő a kiadott rezsioradíj számításra használt 30 tételből álló felsorolás adatainak az arányát, azt a Kérelmező szabadon határozza meg, a jogszabály keretei között. Ajánlatkérő azonban a rezsioradíj kimutatás hiányában ezt nem tudja ellenőrizni, nem állapítható meg, hogy az valóban a jogszabályi előírások alapján kalkulált összeg, így – ahogy a Kérelmező is nyilatkozta – nem alkalmas az árajánlatunk megfelelésének alátámasztására.

Következetes a joggyakorlat abban, hogy az árindokolás, illetve az árindokolás kiegészítés nem hiánypótlási felhívás, a kért adatok, dokumentumok be nem nyújtása nem pótolható hiánypótlás eljárási cselekménnyel.

A Kérelmező idézi a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanácsnak „Az aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatban” tárgyban kiadott útmutatóját (továbbiakban Útmutató), és éppen az idézett bekezdést követő bekezdés tartalmazza az alábbiakat:

D.278/16/2022. számú határozat

Az árindokolás körében kért alátámasztó dokumentumok becsatolásának hiánya nem keletkeztetett olyan kötelezettséget az ajánlatkérő számára, hogy azokat kiegészítő árindokolás körében pótolta az ajánlattevővel. A kért dokumentumok hiánya miatt az ajánlatkérő nem tudta megállapítani a megajánlott áron való teljesíthetőséget, ebben kétsége nem volt, emiatt a kiegészítő árindokolással sem kellett élnie, jogszerűen döntött az ajánlat érvénytelensége felől.”

Fontos kiemelni, hogy a határozattal szemben a kérelmező által benyújtott keresetet a Fővárosi Törvényszék a 106.K.703.304/2022/17. számú ítéletével elutasította. Ezen döntést az ellene benyújtott felülvizsgálati kérelem alapján a Kúria a Kfv.IV.37.033/2023/5. számú ítéletével hatályában fenntartotta, és elvi éllel kimondta, hogy „Az ajánlatkérő számára lehetőség, de nem feltétlen kötelezettség a Kbt.72. § (3) bekezdése szerinti kiegészítő indoklás kérése”. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács a kúriai ítéletre hivatkozással felhívja a figyelmet arra, hogy a kiegészítő árindokolás kérés nem veheti át a hiánypótlás szerepét, miután a két jogintézmény célja más. A kiegészítő árindokolás kérés nem lehet az eszköze annak, hogy a korábbi árindokolás kérésre be nem nyújtott iratot az ajánlatkérő hiánypótolta.

Ha szükséges, többször is lehet és kell kiegészítő árindokolást kérni, mint ahogy ez fentebb is említésre került. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács azonban felhívja a figyelmet, hogy abban az esetben, ha az ajánlatkérő a kiegészítő árindokolás kérésében konkrétan megjelöli, hogy mely elemek, költségek részletes bemutatását várja el az ajánlattevőtől és az ajánlattevő ezt nem teljesíti, akkor ezekre vonatkozóan újabb kiegészítő indoklás nem kérhető, hanem az ajánlatkérőnek az ajánlatot a Kbt. 72. § (3) bekezdése, illetve a 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelenné kell nyilvánítania.

Az Útmutató tartalmaz KDB határozatot a rezsioradíj körében kért indoklással kapcsolatban: A Közbeszerzési Döntőbizottság a D.484/22/2022. számú határozatában jogszerűnek ítélte az ajánlatkérő – az ajánlat érvénytelenítésére vonatkozó – döntését abban az esetben, amikor bár a megajánlott építőipari rezsioradíj magasabb volt az adott évre jogszabály által meghatározott minimális rezsioradíjnál, de ajánlattevő nem mutatta be tételesen, hogy a rezsioradíj elemeit képező költségeket milyen módon számította ki és vette figyelembe. Az ajánlattevő az ajánlatkérő által kért költségeket egyösszegben adta meg, levezetve ebből, hogy annak a jogszabályban előírt minimális rezsioradíjat meghaladó mértéke önmagában igazolja az ajánlat adott áron történő teljesíthetőségét, továbbá az ajánlattevő nem a saját ajánlatában megadott rezsioradíjat bontotta meg a jogszabály által meghatározott tételekre, hanem a 2022. évre vonatkozó minimális rezsioradíj jogszabályban (56/2021. (XI. 19.) ITM rendelet) rögzített költségelemeit (összetevőit) és azok összegét másolta be az árindokolásába, mely így számszakilag nem az általa megajánlott rezsioradíj alátámasztása volt. „A Döntőbizottság a kérelmező által a kiegészítő árindokolásban közölt adatok alapján jogszerűnek ítélte az

ajánlatkérőnek a rezsiorádjra vonatkozó megállapítását. Egyrészt a kérelmező a jogszabály szerinti rezsiorádj összetevőket az általa alkalmazott rezsiorádjban továbbra sem mutatta ki a jogszabály szerinti részletezettséggel, csupán az előző évi beszámolójából egyes összegeket hozzárendelt a rezsiorádj alkotóelemeinek egyes több (4-11) tételt is tartalmazó csoportjához. Másrészt az általa alkalmazott rezsiorádjat is ellentmondásosan mutatta be, a kiegészítő indokolásából még az sem derült ki, hogy az ajánlatában pontosan milyen rezsiorádjjal számolt. Egyrészt bemutatott egy az előző évi beszámolója alapján számított 6.800.-Ft-os rezsiorádjat, másrészt bemutatott az előző indokolásán alapuló, a díjköltségekből és a szakmai ajánlatában található munkaidő szükségletből számított 8.266.-Ft-os rezsiorádjat, harmadrészt a folyó évi munkáinak elemzésével mutatott be a fizikai létszámára vonatkoztatott 5.097.-Ft-os rezsiorádjat. Mindezek szerint tehát megállapítható, hogy az ajánlatkérő kiegészítő indokolásában kért adatokat – azaz a kérelmező ajánlatában alkalmazott rezsiorádj jogszabály szerinti egyes összetevőinek pontos összegét és számítási módját – nem adta meg a kérelmező a kiegészítő indokolásában.

Kérelmező sem vitatja, hogy az ajánlatkérő által kért rezsiorádj kimutatást nem csatolta be, de előadása alapján enélkül is meg lehetett volna állapítani azt, hogy az ajánlati ára teljesíthető vállalás, az nem aránytalanul alacsony.

Ajánlatkérő álláspontja ezzel szemben az, hogy az aránytalan ajánlati ár megállapítása megelőzi az árindokolást, tehát abból következik az árindoklás szükségessége, hogy az ajánlatkérő az ajánlati árat aránytalanul alacsonynak minősítette. Az árindoklás során az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tényt, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról (Kbt. 72. § (3) bek.).

Maga a Kérelmező nyilatkozza azt, hogy az árajánlatunk megfelelőségének alátámasztására kívánta csatolni a rezsiorádj kimutatást (az erre vonatkozó konkrét felhívásnak eleget téve), de ezt elmulasztotta, tehát az ajánlatkérőnek nem áll rendelkezésére az az adat, amellyel a Kérelmező az árajánlatát alá kívánta támasztani. Ebben a helyzetben az ajánlatkérő nem térhet vissza az eljárás azon szakaszába, amikor az ajánlati ár aránytalanul alacsony mértékének a vizsgálatát végezte el, nem mondhatja azt, hogy a mindösszesen ajánlati ár mégsem aránytalanul alacsony, hiszen erről már korábban döntést hozott. Az eljárás ezen szakaszában az ajánlatkérő már az aránytalanul alacsony ár indoklását, annak megalapozottságát igazoló a tények, adatok, kalkulációk vizsgálatát végezheti el, ha ezek rendelkezésére állnak, ha az ajánlattevő ezeket rendelkezésre bocsátotta.

Nem felel meg a valóságnak a Kérelmező azon állítása, hogy a rezsiorádjat nem módosította, hiszen az árindoklásában 2 eltérő rezsiorádjat adott meg és az árindoklás kiegészítésében ebből kiválasztotta az egyiket (számára kedvezőbbet), és azt állította, hogy ez a helyes adat, azaz 2 eltérő adatból lett 1 adat. Az a kérelmezői állítás sem igaz, hogy az árajánlat és árindoklás egyező és helyes számadatot tartalmazott, hiszen a rezsiorádj adatai nem egyeztek.

Az érvénytelenség indokolásának jelen kiegészítése éppen arra vonatkozik, hogy egyrészt az ajánlatkérő rendelkezésére álló rezsiorádj kimutatás nem alapozza meg a költségvetést, másrészt, mivel ez téves adatot tartalmaz, így nem áll rendelkezésére olyan adat, amelyből a jogszerű foglalkoztatás, a munkajogi és számviteli szabályok betartása ellenőrizhető lenne. Ez előbbi a költségvetés kidolgozott tételeinek az alátámasztása, az utóbbi azonban egy önmagában vizsgálandó elem, a rezsiorádj kalkuláció jogszerűségének az ellenőrzése. Az ajánlatkérő a rendelkezésére álló rezsiorádj kimutatásból azt nem tudja megállapítani, hogy a költségvetésben alkalmazott 7.512,-Ft óradíj mekkora alapbérrel, pótlékokkal, szociális hozzájárulással, kötelező adóval, járulékkal és egyéb szükségszerűen felmerülő költségelemekkel számol. A Kérelmező a hibáját adminisztratív hibaként minősíti, az

ajánlatkérő azonban emiatt a hiányzó rezsioradíj számítás miatt nem tudja annak jogszerűségét megállapítani, a Kérelmező a saját felelősségi körébe tartozó adatszolgáltatásnak még a felhívásra sem tett eleget. Az ajánlatkérő e körben valóban felvilágosítást kért és nem hiánypótlást, mert a hiánypótlás az eredetileg kért és be nem nyújtott dokumentumok tekintetében nem is jogszerű, de a Kérelmező az „önkéntes hiánypótlást” sem teljesítette, azaz sem az alap árándokolásában, sem az árándokolás kiegészítésében nem adta meg az alkalmazott rezsioradíj kalkulációját.

Közbeszerzési iránytű 2023. V. évfolyam 3. szám

A közbeszerzési ajánlatok költségvetéseinek és ártáblázatainak bírálatához kapcsolódó jogi problémák - II. rész, Szerző: Dr. Pfeffer Zsolt PhD, Felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó, Egyetemi adjunktus, Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Pénzügyi Jogi és Gazdasági Jogi Tanszék

„Ha egyértelmű felhívásra az ajánlattevő nem adja meg a kért információkat, ajánlatkérőnek nem kell további tájékoztatáskérés keretében bekérni az ár megalapozottságának megítéléséhez szükséges adatokat, a további tájékoztatáskérésre csak az ajánlattevő által megadott indokolás tekintetében kerülhet sor, valamint a hiánypótlás jogintézménye sem alkalmazható, ugyanakkor „a Kbt. nem tiltja meg (de nem is kötelezi) az ajánlatkérőt, hogy egy-egy elemre akár többször, más-más aspektusból rákérdezzen.

Az árándokolás körében kért alátámasztó dokumentumok becsatolásának hiánya nem keletkeztetett olyan kötelezettséget az ajánlatkérő számára, hogy azokat kiegészítő árándokolás körében pótolta az ajánlattevővel.

Nem fogadható el objektív, megalapozott indokolásként, kalkulációként az, hogy az indokolásban már megjelölt, egy adott árelemre vonatkozóan konkrétan rögzített összegbe számítja bele az ajánlattevő, vagy utólag abba érti bele az egyes költségeket.

Az ajánlatkérő feltételezésekre, az ajánlattevő helyett elvégzett számításokra vagy a benyújtani elmulasztott indokolás helyett elvégzett saját ellenőrzésre nem alapozhat döntést.

Az indokolás meg nem felelősége tehát nemcsak akkor állapítható meg, ha a számszaki levezetésből az következik, hogy az ár aránytalanul alacsony, hanem akkor is, ha a kiegészítő árándokolásban sor kerül az adatok módosítására, egyes költségelemek átírására, újabb elemekkel bővítésére”

Ajánlatkérő a rezsioradíjra többször, más aspektusból rákérdezett, de a Kérelmező ennek ellenére sem igazolta állítását dokumentummal.

A feltett kérdéseket meg kell válaszolni, azok figyelmen kívül hagyására nincs lehetőség és ha ezt a Kérelmező adminisztratív hiba miatt mulasztotta el, akkor viselnie kell a hibája következményeit. Ez nem formai hiba, hanem tartalmi hiány.

A Kérelmező nem támadta vitarendezéssel az árándoklás kérelmben felsorolt adatok benyújtására vonatkozó felhívást, így annak teljesítésére köteles.

Nem a kifogásolt tétel nagysága, azaz a 2 eltérő rezsioradíj közötti különbség mértéke vizsgálendő a teljes árral való összevetésben (nem az arányosság alapvető kérdése), hanem az, hogy az ajánlatkérő által ellenőrizni kívánt adatot a Kérelmező nem bocsátotta rendelkezésre. Az ajánlatkérő a Kérelmező állításával szemben nem sérthette meg a hiánypótlást szabályozó Kbt. 71. §-át, hiszen az árándoklásra vonatkozó Kbt. 72. § szerinti eljárási cselekményt alkalmazta, a 2 eljárási cselekmény nem vegyíthető, nem helyettesíthető, nincs átjárás közöttük.

A Kérelmező a 8.202,-Ft összegű rezsioradíjat a 2026. évre kalkulált összegnek mondja, azonban ezzel a költségvetésében nem is számol, pedig a kivitelezés 2026. évben is biztosan folytatódni fog. Erre csak az előre nem láthatóság tekintetében jelenthet alapot a tartalékkeret, de a Kérelmező előrelátó volt, kalkulált egy 2026. évi rezsioradíjjal is, csak a költségvetésében azt nem érvényesítette.

BH2023. 172.

[23] Az árándokolást alátámasztó dokumentumokkal összefüggésben hangsúlyozta, hogy a Döntőbizottság gyakorlata egységes a tekintetben, hogy az ajánlatkérőnek kell meghatároznia, hogy meggyőződéséhez milyen adatokra és információkra van szüksége. Az ajánlattevő kötelezettsége pedig az, hogy ezeket maradéktalanul az ajánlattevő tudomására hozza.

[24] Az érvénytelenséggel kapcsolatban előadta, hogy az érvénytelenség oka – melyet az alperes határozata megjelöl – egyértelmű: a felperes nem nyújtotta be a kért dokumentumokat, ennek hiányában pedig az ajánlatkérő nem győződhetett meg a vállalási ár teljesíthetőségéről. Az ajánlatkérő oldalán az ajánlati ár aránytalanul alacsony mivoltát szakértői vélemény támasztotta alá, a felperes az ajánlatkérő ezen véleményét bizonyítékkal – az ajánlatkérő által megjelölt és kért dokumentumokkal – annak ellenére sem döntötte meg, hogy állítása szerint azzal rendelkezett. Ennek ellenére a jogerős ítéletet azért tartja jogszerűtlennek, mert nem kapott pótlólagos lehetőséget ezeket előtárni.

[42] Az alperesi érdekelt által kért csatolandó dokumentumokkal, illetve azok felperes általi teljesítésével kapcsolatban a Kúria a következőket emeli ki.

[46] A 2014/24 EU irányelv 69. cikk (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérő szerv köteles magyarázatot kérni a gazdasági szereplőktől az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek tekintetében, ha egy ajánlat a kivitelezendő építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest kirívóan alacsony összegűnek tűnik. Az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) gyakorlata szerint amennyiben valamely ajánlatkérő szerv egy ilyen ajánlattal találja magát szemben, az e rendelkezésben előírt eljárást kell követnie, és magyarázatot kell kérnie az ajánlattevőtől az ajánlat összegét illetően. Ezek a magyarázatok – többek között – az említett cikk (2) bekezdésében foglalt tényezőkre vonatkozhatnak. Az említett magyarázatok ily módon hozzájárulnak az ajánlat megbízhatóságának értékeléséhez. Az ajánlatkérő szervnek az ajánlattevővel folytatott konzultáció útján ellenőriznie kell a megadott információkat, és csak abban az esetben utasíthatja el az ajánlatot, ha a közölt bizonyítékok nem indokolják kielégítően az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek alacsony szintjét. (Az EUB C–367/19. számú Tax-Fin-Lex d.o.o. és a Ministrstvo za notranje zadeve között, a LEXPERA d.o.o. részvételével folyamatban volt eljárásban 2020. szeptember 10. napján hozott ítélete ECLI:EU:C:2020:685)

[47] A felperes állításával szemben tehát sem a jogszabály, sem a joggyakorlat nem írja elő, hogy az ajánlatkérőnek a Kbt. 72. § (1) és (3) bekezdése szerinti eljárást mindaddig ismételnie kellene, amíg az ajánlat teljes körű alátámasztása megtörténik. Az ajánlatkérő számára a Kbt. 72. § (3) bekezdése lehetőséget biztosít – az elfogadhatóság kétsége esete – további kiegészítő indokolás kérésére, azonban egyúttal az ajánlattevő kötelességévé is teszi, hogy az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére kell bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő ugyanis köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

[48] A perbeli esetben az alperesi érdekelt az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást úgy kérte, hogy kifejezetten felhívta a felperest mindazon dokumentumok, árajánlatok csatolására, amikre hivatkozik. Ezen felhívás – részbeni – eredménytelenségét követően nem volt kötelezettsége felhívni a felet a már kért dokumentumok ismételt benyújtására.

2. A szakemberre vonatkozó tétel tekintetében az ajánlatkérő eleget tesz a vitarendezési kérelemnek, a költségvetés valóban tartalmaz tervezett költséget a vízjogi üzemeltetési engedély megszerzésére és a bemutatott szakember adott esetben jogosultsággal is rendelkezhet annak beszerzésére, így e körben az aránytalanul alacsony ár tekintetében módosítja az ajánlatkérő az Összegezést, és törli az e körben tett megállapításait.

3. Az alvállalkozói árajánlat körében ugyan az ajánlatkérő állítás tényszerű, a beszállítói árajánlat bizonyosan nem lehetett alapja az alvállalkozói árajánlatnak, de az alvállalkozói árajánlat és az árindokolás egyéb adatai egymással összhangban vannak, így e körben az aránytalanul alacsony ár tekintetében módosítja az ajánlatkérő az Összegezést, és törli az e körben tett megállapításait.

4. Jótállási kötelezettség fedezete

A Kérelmező az árindokolásában, majd annak kiegészítésében és végül a vitarendezési kérelmében egymás után módosította a jótállási kötelezettség költségeinek tervezését.

Az árindoklásában:

Árindoklásában nem tért ki a jótállási kötelezettség teljesítésére, de azt rögzítette, hogy „az általános tartalékkeret a piaci változások, a nemzetközi trendek miatt bekövetkezett költségnövekedés, esetleges árazás közben figyelembe nem vett költségek fedezésére” szolgál.

Nyilvánvaló, hogy a tartalékkeret körébe a jótállási kötelezettség teljesítésére vonatkozó költségelem nem kerülhet figyelembe vételre, mert az nem a piaci változások, a nemzetközi trendek alapján áll elő, és az is tény, hogy azt a költségek tervezésekor előrelátóan figyelembe kell venni.

Az árindoklás kiegészítésében:

A jótállási kötelezettségek teljesítésére az ajánlatkérő által tervezetként meghatározott és ajánlatunk megtételekor figyelembe vett szerződéstartalomra is figyelemmel a Vállalkozói Díj (a szerződés áfa nélkül számított ellenszolgáltatása) értékének 5 %-ból képzett jótállási biztosíték nyújt fedezetet.

Ezt a kijelentést nem lehet másként értelmezni, mint úgy, hogy a Kérelmező az esetlegesen felmerülő jótállási kötelezettsége fedezeteként az árajánlata készítésekor a bármilyen formában rendelkezésre bocsátott jótállási biztosíték (89.800.000,-Ft) összegével kalkulált, azaz ez az összeg kerül felhasználásra a jótállási kötelezettsége teljesítésekor felmerülő kiadásaira.

Az árindokolás kiegészítés meg sem említi azt, hogy a jótállásra kalkulált összeg (ezek szerint 89.900.000,-Ft) a tartalékkeretben került figyelembe vételre, ami egyébként 100.000.000,-Ft.

A vitarendezési kérelmében:

Társaságunk az eljárásban megadott árindoklása és kiegészítő árindoklása során egyrészt hivatkozott arra, hogy a szerződés teljesítésével összefüggő, nem várt események miatti többletköltségek fedezetére 100.000.000.- Ft. összegű tartalékkeretet képezett, illetve, hogy a jótállási kötelezettség teljesítésére a megrendelői oldalon fedezetet nyújt a jótállási biztosíték 5 % mértékű visszatartása, amely társaságunk jótállási idő alatt felmerülő, a jótállási kötelezettség teljesítési körébe eső szerződésszegése esetére jogszabályi fedezetet nyújt.

A vitarendezési kérelmében végül a Kérelmező azt állítja, hogy a jótállási kötelezettségre kalkulált 89.800.000,-Ft összeg nem várt eseménynek minősül, és ezt a tartalékkeretben kalkulálta. Ha ez igaz, akkor az árindoklásában tett nyilatkozat kérdőjeleződik meg, mely szerint a tartalékkeret az esetleges árazás közben figyelembe nem vett költségek fedezésére szolgál, a piaci változások, a nemzetközi trendek miatt bekövetkezett költségnövekedés mellett.

A vitarendezési kérelmében azt állítja, hogy a jótállási biztosítékot az árindoklás kiegészítésben „csak kiemelte”, egyebekben pedig az alábbiak szerint indokolta a fedezet rendelkezésre állását:

Az ajánlati ár kialakítása során az 5%-os jótállási biztosíték kiszámításához ismerni kell a jótállási kötelezettségekkel járó kockázatokat és azok költségigényét, így az ajánlat tartalmazza a szükséges fedezetet. Ajánlatkérő félreértése abból ered, hogy ajánlattevő a

jótállási biztosítékkal azonos mértékű összeget tervezett a jótállási kötelezettségének fedezetére, ami szintén 5 % mértékű, amelyre az ajánlattevő ajánlata figyelemmel a haszon százalékos mértékére is fedezetet nyújt még akkor is, ha a jótállás ajánlattevői fedezetének teljes kerete kimerítésre kerül. Ezen felül pedig nem is kellett számolnia ajánlattevőnek fedezet biztosításával, mivel az ajánlatkérő által meghatározott jótállási biztosíték mértéke is azt a keretet jelöli, amely mértékben ajánlatkérő által is esetlegesen felmerülhet jótállási kötelezettség.

A fenti idézetben a Kérelmező 2 dolgot állít, egyrészt az 5% jótállási biztosítékon felül szintén 5% mértékben (89.800.000,-Ft összegben) tervezett a jótállási kötelezettség teljesítésére; másrészt azt, hogy egyébként nem is kellett a jótállási kötelezettség teljesítésére fedezettel kalkulálnia, mert azt a jótállási biztosíték fogja fedezni. Álláspontunk szerint a 2 kijelentés egymás mellett értelmezhetetlen, sőt ellentmondásban van, de bizonyosan nem egyértelmű magyarázatot ezen költségelem kalkulálására, nem alapozza meg az ajánlati árban tervezett költséget.

Az Útmutató az indokolásban előadottak módosítása körében az alábbi Határozatot hivatkozza:

A Közbeszerzési Döntőbizottság a D.7/10/2019. számú határozatában kiemelte, hogy „Az indokolás meg nem felelősége nem pusztán azt jelenti, hogy az adatok számszaki levezetése alapján az állapítható meg, hogy a megajánlott ár aránytalanul alacsony, hanem egyéb aspektusból – jelen esetben az adatok folyamatos módosítása, változtatása és egyéb számszaki eltérések miatt – nem megfelelő a kérelmező indokolása. Ez az eset, ha az ajánlattevő az árindokolások során az abban foglalt adatokat módosítja, az egyes költségelemeket átírja, újabb elemekkel bővíti.

A fentiek alapján az ajánlatkérő ezen kérelmi elemet elutasítja, és a jelen dokumentumban rögzített indokolással kiegészítve az érvénytelenségre vonatkozó döntését fenntartja.

5. A vitarendezési kérelem egyéb állításai

A Kérelmező hivatkozza a D.250/13/2011. számú KDB határozatot, köszönjük a figyelemfelhívást, ugyan a Kérelmező ebből a határozatból kiragadott egy mondatot, de ez a Határozat az alábbiakat is tartalmazza:

A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlattevő az indokolás objektivitását csak abban az esetben teremtheti meg, az ajánlati árának ajánlatkérő által megjelölt árelemeit akkor tudja ismertetni, valamint olyan tényyszerű adatokat, dokumentumokat ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani, amely alapján ajánlatkérő meggyőződhet a vállalt ellenszolgáltatás melletti valós teljesíthetőségről, amennyiben az ajánlatkérő egyértelműen rögzíti az indokolás kért tartalmát.

Ezen túlmenően a határozat arról szól, hogy az ajánlatkérő nem megfelelően adta ki az árindoklás kérését, csak általánoságban, konkrét adatkérés nélkül.

A jelen eljárásban az ajánlatkérő konkrétan megjelölte, hogy kéri a rezsióradíj kimutatását, ezt az ajánlattevő nem teljesítette, tehát éppen a Kérelmező által hivatkozott határozat szerinti kötelezettségének nem tett eleget.

A Kérelmező hivatkozza a D.30/17/2017. számú KDB határozatot, azonban annak egyetlen eleme sem feleltethető meg a jelen eljárásnak, a kiragadott mondat szövegkörnyezete nem is érinti a jelen jogvita tárgyát.

A Kérelmező hivatkozza a D.24/19/2019. számú KDB határozatot, köszönjük a figyelemfelhívást, ugyan a Kérelmező ebből a határozatból kiragadott egy mondatot, de ez a Határozat az alábbiakat is tartalmazza:

Az indokolásra illetve kiegészítő indokolásra felhívott ajánlattevőnek akként kell benyújtania – objektív alapú, az ár megalapozottságát tényekkel, adatokkal alátámasztó – indokolását, kiegészítő indokolását, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által az indokolás- illetve

kiegészítő indoklaskérésben foglalt követelményeknek.

Tehát az ajánlattevőnek olyan objektív alapú indokolást kell adnia, amely független, tárgyilagos választ tartalmaz, egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben afelől, hogy a szerződés a megajánlott áron ténylegesen teljesíthető lesz.

Az ajánlatkérőnek a részére benyújtott indokolásban és kiegészítő indokolás(ok)ban foglaltak alapján kell megítélnie az ajánlat érvényességét.

48. Amennyiben az indokolás a fentiek alapján nem megfelelő – azaz valamely költségelemek tekintetében hiányos, vagy nem elég objektív, illetve a gazdasági ésszerűséggel nem összeegyeztethető – az ajánlatkérő köteles az ajánlatot a Kbt. 73. § (2) bekezdés alapján érvénytelenné nyilvánítani.

A fentiek alapján az ajánlatkérő a Kérelmező érvénytelenségére vonatkozó döntését fenntartja és a jelen válaszban rögzített indokokkal azt kiegészíti, ennek megfelelően módosítja az összegezést.”

12. A kérelmező ezt követően 2025. március 27. napján újabb - a jogorvoslati kérelmében foglaltakkal azonos tárgyban- előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, melyben ismételten ajánlata érvénytelenségét kifogásolta.

13. Az ajánlatkérő 2025. április 1. napján küldte meg az elutasító válaszát a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmére. Ebben az előzetes vitarendezési kérelem tartalma és az arra adott ajánlatkérői válaszok a következők szerint szerepletek:

„A Kérelmező ezen ismételt vitarendezési kérelmében már a tények vizsgálatát mellőzi, közbeszerzési alapelvei megközelítéssel kívánja a vélt igazát alátámasztani. Természetesen a közbeszerzési alapelvek a közbeszerzés teljes folyamatát áthatják, minden eljárási cselekmény körében szükséges az alapelvek mentén eljárni, de azért a Kbt. egy kógens jogszabály, így elsődlegesen a tételes jogi rendelkezéseket kell betartani.

1. Kérelmi elem

A Kérelmező által sem vitatottan az ajánlatkérő az árindokolás kérdésben konkrétan megjelölte, hogy kéri az ajánlattevőt az alkalmazott rezsioradíj mértékének a bemutatására, külön mellékletben kiadva azt a mintát, hogy a rezsioradíj kiszámításakor egyes – az Méptv.-ben meghatározottak szerint az építőipari minimális rezsioradíj elemeit képező – költségeket milyen összeggel és módon vett figyelembe, a felhívás ezen dokumentum benyújtására vonatkozott.

Az is tény, ezt is elismeri a Kérelmező, hogy a felhívás ellenére ezen rezsioradíj kimutatás nem került benyújtásra: „*Valóban – adminisztrációs hiba miatt – nem került csatolásra a helyes bérköltség kimutatás.*”

(Megjegyzés: A Kbt. nem ismeri az adminisztrációs hiba fogalmát.)

A Kérelmező állításával szemben az ajánlatkérő nem von le téves alapból téves jogkövetkeztetést, **mert a rezsioradíj kimutatás hiánya ténykérdés, ez nem téves jogi alap.** Továbbá, ha a Kérelmező a felhívásra nem nyújt be egy dokumentumot, az nem téves jogkövetkeztetés, **hiszen nem áll rendelkezésre rezsioradíj kimutatás, ez is ténykérdés.**

Ezek eddig a tények, amit a Kérelmező sem vitat.

Ennél nem is kell több indok, ezt az indokot az ajánlatkérő már az első vitarendezési kérelemre adott válaszában is közölte a Kérelmezővel. Ezek után mellékes kérdés, hogy módosításnak hívja-e a Kérelmező azt, hogy 2 eltérő adatból 1 adatot csinál. És a mulasztás tekintetében az is teljesen érdektelen, hogy az árindokolásban beadott költségvetés

részletezésben mekkora a műszaki irányító rezsioradíja, hiszen az ajánlatkérő a rezsioradíj kimutatást kérte.

Azt nem vitatta sosem az ajánlatkérő, hogy a költségvetés részletezőben nem módosította a rezsioradíj mértékét a Kérelmező, de ezt nem támasztotta alá rezsioradíj kimutatással.

Nem teszi semmissé a mulasztást, hogy a 2 eltérő rezsioradíj között mekkora a különbség, és nem az ajánlatkérő ténybeli tévedése az, hogy a 8.266,-Ft összegű rezsioradíj a 2026. évre kalkulált összeg, hiszen ezt maga a Kérelmező állítja: *„A műszaki irányító tekintetében a rezsioradíj számítás hibás bérkölség összeget tartalmaz. Árindoklásunk benyújtása során a 2026-os bérkölségre is alkalmaztunk becslést.”*

Nem az érvénytelenség körbe tartozik, hogy a Kérelmező 2026. évre milyen összegben és mi alapján képzett tartalékot a munkabér változására, az érvénytelenség körében az a kérdés, hogy csatolta-e a kért dokumentumot, és a rendelkezésre álló (adminisztrációs hiba miatt helytelen) rezsioradíj kimutatás a költségvetés részletezőt alátámasztja-e és így az árindokolás egységes, egymással összefüggő, és egymásból levezethető homogenitása fennáll-e. Ezek egyike sem áll fenn a rezsioradíj kimutatás hiányában.

Helyesen hivatkozza a kérelmező az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet [a továbbiakban 322/2015. Korm. rendelet] 25. § rendelkezéseit, hiszen az teszi kötelezővé az ajánlatkérő számára, hogy *„arra vonatkozóan is tájékoztatást kér, hogy az ajánlattevő az ajánlatában milyen összegű rezsioradíjjal számolt, és a rezsioradíj kiszámításakor – az építésgazdaságért felelős miniszternek az építőipari minimális rezsioradíj költségnemeit meghatározó rendeletében foglaltakra is figyelemmel – az ajánlati ár meghatározása szempontjából releváns költségeket milyen összeggel és módon vett figyelembe.”*

Éppen ezért kérte az ajánlatkérő a rezsioradíj kimutatást, amit a Kérelmező – *adminisztrációs hiba miatt* – nem csatolt. A Kbt. nem ismeri az adminisztrációs hiba fogalmát!

A kérelmező azt állítja, hogy a *rezsioradíj kimutatás nem tartalmaz az ajánlatkérő mérlegelési jogkörébe eső adatot, annak kalkulációját és levezetését jogszabály írja elő és határozza meg, így az egyes tételek bontása az alkalmazott összeget nem befolyásolja, az a megadott összegből egyértelmű.*

Ebből az állításból egy elem igaz: az ajánlatkérő mérlegelési körén kívül esik a vállalkozók által kimunkált rezsioradíj meghatározása.

Az összes többi állítás egyértelmű jogi tévedés. Csak a minimálbér összeget határozza meg jogszabály, de az is lehet akár garantált bérminimum, és a foglalkoztatásnak is többféle módja lehet. Mivel a Kérelmező nem adta be a rezsioradíj kimutatását, így ezt nem is ismeri az ajánlatkérő. Ezen felül egyedül a járulékok mértéke %-osan meghatározott, ezt jogszabály írja elő, de nem mindegy, hogy az mekkora alapbérre rakódik rá. Ha igaz lenne a fent idézett valótlan kérelmezői állítás, akkor a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. § nem írná elő a rezsioradíj kimutatás bekérésének kötelezettségét. Ha elég lenne a Kérelmezőnek *bemondani* a rezsioradíj összegét, mert *annak kalkulációját és levezetését jogszabály írja elő* és az a *megadott összegből egyértelmű*, akkor miért is kellene bekérni a rezsioradíj kimutatást?

Az ajánlatkérő az érvénytelenségről szóló indoklásában is, de különösen az Összegezés módosításakor közölt kiegészítő indoklásában egyértelműen leírta, hogy a rezsioradíj kimutatást ellenőrizni akarta, mind a minimálbér és rárakódó közterhek, mind az egyéb költségek vonatkozásában. Minden alapot nélkülöz az a Kérelmezői állítás, hogy *kalkulációját és levezetését jogszabály írja elő és határozza meg, így az egyes tételek bontása az alkalmazott összeget nem befolyásolja, az a megadott összegből egyértelmű.* Ez nem igaz! A 30 elemből 3 esetében határozza meg a jogszabály a minimális összegeket (ezek esetében

sem a pontos összeget, hanem a minimumot vagy %-ot), az összes többi elem meghatározása az ajánlattevő döntése, a költségek meghatározása minden esetben egyedi a meglévő további 27 tétel esetében, amit a vállalkozók maguk határoznak meg.

Az ajánlatkérő a saját álláspontjának alátámasztására a Közbeszerzési Hatóság Útmutatóján túl, a Közbeszerzési Iránytűben megjelent, és széles körben használt tanulmány mellett, 6 darab Közbeszerzési Döntőbizottsági határozatot, egy Fővárosi Törvényszéki döntést és egy Bírósági Határozatot talált az álláspontja alátámasztására, de nem talált egyetlen olyan precedenst sem, amikor az aránytalanul alacsony ár indoklására kért dokumentumok benyújtásának elmulasztása esetén az lett volna a döntés, hogy ez a mulasztás nem eredményez érvénytelenséget.

Olyan döntés sincs, hogy ha a Kérelmező nem csatolta be a kért dokumentumot, akkor az ajánlatkérőnek a közbeszerzési alapelvek mentén kellene eljárni és ezt a mulasztást figyelmen kívül hagyva csak az alapelvekre tekintettel kihirdetni a Kérelmezőt nyertes ajánlattevőnek, csak azért, mert az ő ára alacsonyabb.

Viszont olyan döntés van, amely szerint, ha az ajánlattevő az árindoklásra való felhívásban kért adatokat nem nyújtja be, akkor nem lehet érvényes ajánlattevőként kihirdetni (az eddig hivatkozott 6 darab KDB határozaton túl ez a 7. KDB határozat): [itt az ajánlatkérő a D.696/14/2024. döntést ismertette]

A Kérelmező lényegében ezen vitarendezési kérelemben ezt kéri, hogy az ajánlatkérő az alapelveket tekintse elsődlegesnek és a tételes jogi előírás elmulasztását hagyja figyelmen kívül.

A közbeszerzési törvény kógens. Ha a Kérelmező nem teljesíti a jogszerű felhívásra az adatszolgáltatást, az a tételes jogi előírásba ütközik, ebben az esetben az ajánlat akkor is érvénytelen, ha egyébként olcsóbb, mint az emiatt nyertesnek hirdetett ajánlat.

2. Kérelmi elem

Ajánlatkérő a vitarendezési kérelemre adott válaszában szó szerint idézte a Kérelmező árindoklás kiegészítését és a vitarendezési kérelmében előadottakat, emellett érthetetlen, hogy ezen tények figyelmen kívül hagyásával a Kérelmező - elnézést a kifejezésért – ismét csak mellébeszél.

Akkor álljanak itt újra a tények, amelyek a Kérelmező nyilatkozatainak szó szerinti idézetei:

Árindoklás kiegészítés:

A jótállási kötelezettségek teljesítésére az ajánlatkérő által tervezetként meghatározott és ajánlatunk megtételekor figyelembe vett szerződés tartalomra is figyelemmel a Vállalkozói Díj (a szerződés áfa nélkül számított ellenszolgáltatása) értékének 5 %-ból képzett jótállási biztosíték nyújt fedezetet.

Vitarendezési kérelem:

Társaságunk az eljárásban megadott árindoklása és kiegészítő árindoklása során egyrészt hivatkozott arra, hogy a szerződés teljesítésével összefüggő, nem várt események miatti többletköltségek fedezetére 100.000.000.- Ft. összegű tartalékkeretet képezett, illetve, hogy a jótállási kötelezettség teljesítésére a megrendelői oldalon fedezetet nyújt a jótállási biztosíték 5 % mértékű visszatartása, amely társaságunk jótállási idő alatt felmerülő, a jótállási kötelezettség teljesítési körébe eső szerződésszegése esetére jogszabályi fedezetet nyújt.

Most akkor a jótállási kötelezettség fedezete az 5%-os jótállási biztosíték vagy a nem várt események miatti tartalékkeret a jótállás fedezete?

A jótállási biztosíték nem lehet a jótállási feladatok fedezete, hiszen azt nem fordíthatja a Kérelmező a jótállás körében felmerülő kiadásaira, hiszen az az ajánlatkérőnél van. Pedig ez volt az árindoklás kiegészítésében a válasza, hogy *Vállalkozói Díj értékének 5 %-ból képzett jótállási biztosíték nyújt fedezetet.*

A vitarendezési kérelmében ez már átkerült a tartalékkeretbe? Az árindokolásban erről még szó sem volt, az ajánlatkérő erre vonatkozó kérdésére a tartalékkeret hivatkozása még szóba sem került, a fenti árindoklás kiegészítés idézetben nincs említve a tartalékkeret.

A jelen vitarendezésében pedig már a nyereséget is behozza ezen kérelmi elem indoklásába (3. oldal 2. franciabekezdés):

- társaságunk ajánlata generálisan tartalmazza a nem várt, **de esetlegesen felmerülő jótállási kötelezettségek teljesítésére vonatkozó fedezetet (Kiegészítő árindokolás 3. oldal utolsó mondata: „Megajánlott árunk a fentiek figyelembe vételével számított nyereséget tartalmaz”)**

Most akkor már a nyereségben is figyelembevételre került a jótállás? Eddig erről sem volt szó.

Arra csak nagyon röviden reagálna az ajánlatkérő, hogy a Kérelmező most adja elő azt, hogy álláspontja szerint indokolatlan volt a jótállási kötelezettségre való felkérdezés (... oldal bekezdés ...) Miért nem tartja fontosnak a Kérelmező a jótállás kérdését? Miért nem támadta vitarendezéssel ennek a felkérdezését?

Az is ténybeli tévedés, hogy (3. oldal 5. bek.) a „jótállási biztosíték visszatartására az Ajánlatkérő által a számlák kiegyenlítésével együtt kerül sor”, hiszen a jótállási biztosíték rendelkezésre bocsátásának igazolását a végszámlával együtt kell benyújtani.

A fent már hivatkozott számtalan jogforrás támasztja alá azt az ajánlatkérő álláspontot, hogy az árindokolás, majd az árindokolás kiegészítés egy egységes egészet képez, a kiegészítés nem módosíthatja lényegileg az árindokolást, a nyilatkozatok közötti összhangnak fenn kell állnia.

A jótállás körében a Kérelmező nyilatkozata ellentmondásosak és a jelen vitarendezési kérelem még további ellentmondást, a nyereség hivatkozását hozza be. Ezt az ellentmondást akarja a Kérelmező az általános alapelvekkel elfedni.

A jelen vitarendezési kérelemben a Kérelmező az alábbi szakaszok sérelmét vélelmezi:

„Az eljárás sérti a Kbt. 2.§ (3) bekezdésében rögzített jóhiszeműség elvét, Kbt. 2. § (7) bekezdésében írt rendelkezéseket, Kbt. 80. § (4) bekezdésében írt rendelkezéseket, valamint a 322/2015. (X.30.) Kormányrendelet 25. § (1) bekezdésében írt rendelkezéseket, valamint a Kbt. 73. § (2) bekezdésének rendelkezéseit.”

A Kbt. 2. § (3) bekezdése szerinti jóhiszeműség alapelve sérelme amellet, hogy önmagában nem lehet jogsértés alapja, még csak nem is kerül indoklásra egyik vitarendezési kérelemben sem. Miben sértette meg az ajánlatkérő a jóhiszeműséget? Jóhiszeműen szemet kellett volna hunynia afelett, hogy a Kérelmező nem tett eleget az adatszolgáltatási kötelezettségének? Vagy afelett, hogy a jelen vitarendezési kérelmében már a 3. költségvetési helyre mutat, amikor a jótállás költségének a tervezését kéri az ajánlatkérő számon:

A Kbt. 2. § (7) bekezdése ugyan az eljárás során az alapelvek szerinti magatartást hivatkozva, de az első mondata a Kbt. kógens jellegét tartalmazza: *„törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi.”* Ez is azt igazolja, hogy az ajánlatkérő nem térhet el a Kbt. tételes rendelkezéseitől, azaz ha a Kérelmező nem nyújt be adatot, vagy ha az árindokolása ellentmondásos, akkor nem tekinthet el az érvénytelenség megállapításától csak azért, mert így kevesebb közpénzbe kerül az adott kivitelezés.

A Kérelmező által a 322/2015. (X.30.) Kormányrendelet 25. § (1) hivatkozása azért furcsa, mert éppen ez a szakasz írja elő az ajánlatkérő kötelezettségeként a rezsióradíj kimutatás bekérését, amelyet a Kérelmező nem teljesített.

A Kbt. 73. § (2) bekezdésének hivatkozása meg önmagában nem is sérthető meg, csak az érvénytelenségi ok hibás alkalmazása, a Kbt. 73. § (2) bekezdés már csak okozat.

Az alapelvi sérelem jogorvoslati kérelmet megalapozó lehetősége körében hivatkozunk az alábbi KDB határozatra: D.370/2020. (...) [itt az ajánlatkérő a döntőbizottsági határozatból idézett].

3.

Ajánlatkérő értetlenül áll az előtt is, hogy a Kérelmező a vitarendezési kérelemre adott válasszal szemben újabb vitarendezési kérelmet terjeszt elő, pedig a támadott eljárási cselekmény, illetve az a jogalap, amely alapján a Kérelmező ajánlata érvénytelen aránytalanul alacsony ár miatt, ez nem változott.

Emiatt a Kérelmező által az „Összességében” felütéssel kezdődő bekezdés álláspontunk szerint nem értelmezhető, de ha ez arra akart rávilágítani a Kérelmező, hogy a vitarendezési kérelemre adott válasza is lehet vitarendezési kérelemmel válaszolni, akkor álljon itt az alábbi KDB határozat:

D.617/4/2012. (...) [itt az ajánlatkérő a döntőbizottsági határozatból idézett].”

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező észrevételei

14. A kérelmező 2025. április 3. napján nyújtotta be a jogorvoslati kérelmét, melyben kérte, hogy a Döntőbizottság a Kbt. 165 § (2) bekezdése d) pontja alapján állapítsa meg, hogy az Ajánlatkérő megsértette a Kbt. 2 § (2)-(3)-(4)-(7), Kbt. 71 §, Kbt. 72 §, Kbt. 73 § (2), Kbt. 76-79. §, Kbt. 80. § (4) bekezdésében, valamint a 322/2015. (X.30.) kormányrendelet 25 § (1) bekezdésének rendelkezéseit; majd mindezek alapján kérte, hogy a Döntőbizottság a Kbt. 165 (3) bekezdés b) pontjára figyelemmel semmisítse meg az ajánlatkérőnek a módosított indokokkal ellátott 2025. március 25. napján közzé tett összegzését, melyben a Kbt. 73 § (2) bekezdése alapján az ajánlatát érvénytelennek nyilvánította.

15. Az előzetes vitarendezési kérelmekkel összhangban előadta, hogy az ajánlatkérő döntése nem megalapozott, mivel az tárgyi és jogi tévedéseket tartalmaz.

16. Állította, hogy az árindokolás-kérést és a hatályos jogszabályokat figyelembe véve megfelelően bemutatta a műszaki irányító rezsioradíját, amire vonatkozóan előadta, hogy az árindoklás mellékleteként csatolásra került a műszaki irányító rezsioradíj kimutatása, azonban tévesen az indokolásban kimutatott és számolt óradíjtól eltérően az árváltozást tartalmazó kalkulált táblázat került benyújtásra. (8.202.- Ft./óradíj), ugyanakkor költségvetés és árindoklás azonos összeget tartalmazott. Ezzel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy valóban – adminisztrációs hiba miatt - nem került csatolásra a helyes bérköltség kimutatás, ez azonban nem teszi megalapozatlanná az árajánlatot, hiszen az árajánlat és árindoklás egyező és helyes számadatot tartalmazott. Állította, hogy „az ajánlat szerint megadott és következetesen alkalmazott 7.512.- Ft./óradíj megfelel, a 2025. évi ajánlott minimális rezsioradíj 6.764.- Ft./óra összegének (44/2024. (XII.20.) ÉKM rendelet), az ágazatban előírttól 748.- Ft. összeggel magasabb összegben került meghatározásra.”

Véleménye szerint az ajánlatkérő kiegészítő felhívása nyilatkozattételre vonatkozott, amire az általa adott nyilatkozat megindokolta a megtett árajánlatot és árindokolást, az eltérésre magyarázatot adott s nem tartalmazott módosítást, vagy olyan nyilatkozatot, amely az ajánlati ár akár csak forintnyi változását vonta volna maga után. Állította, hogy ezek nyilatkozata megadásával eleget tett árindokolása objektív alátámasztására vonatkozó kötelezettségnek, figyelemmel a 322/2015. (X.30.) Kormányrendelet 25 § (1) bekezdésében írt rendelkezésekre. Mindezek alapján meglátása szerint az ajánlatban szereplő számítás valójában helyes volt és a megajánlott áron való teljesíthetőséget megalapozta; így kifogásolható, hogy az érvénytelenség okaként e pont vonatkozásában ajánlatkérő olyan adminisztratív hibára

alapozza a döntését, amely iratcsatolás önmagában nem jogszabályi követelmény és amelyre vonatkozóan egzakt felhívást az ajánlatkérő kiegészítő árindokolásra vonatkozó kérelme sem tartalmazott, mindek okán a fenti érvénytelenségi ok megalapozatlan és jogszabálysértő. Érveinek alátámasztására hivatkozott a D.30/24/2021. döntőbizottsági határozatra, és a Közbeszerzési Hatóság Útmutatójának ide vágó rendelkezéseire az arányosság elvének betartása körében.

17. Az ajánlatkérőnek a jótállási kötelezettség teljesítésével kapcsolatban előírt árindoklás-kérésével kapcsolatban kifejtette, hogy a benyújtott ajánlatával összhangban megfelelően bemutatta és megindokolta, a jótállási biztosítékkal azonos mértékű összeget tervezett a jótállási kötelezettségének fedezetére, ami szintén 5 % mértékű, amelyre az ajánlattevő ajánlata figyelemmel a haszon százalékos mértékére is fedezetet nyújt még akkor is, ha a jótállás ajánlattevői fedezetének teljes kerete kimerítésre kerül. Kiemelte, hogy az ajánlatkérő által megadott árazatlan költségvetési ártáblázat alapján tette meg az ajánlatát, amiben az ártáblázat nem tartalmazott költségvetési sort a nem várt jótállási kötelezettség teljesítése körébe eső költségekre, így az ajánlatkérő indokolása ténybelileg téves.

Ekörben hivatkozott a Döntőbizottság D.584/12/2010. számú döntésére, mely szerint *„pontosan meg kell határozni, hogy mely elemekre milyen tartalmú indokolást vár az ajánlatkérő, különben az ajánlattevő nem lesz abban a helyzetben, hogy megfelelő indokolást nyújtson be.”*

18. Álláspontja szerint az ajánlatkérő által hivatkozott indokok nem alkalmasak az ajánlat érvénytelenítésének alátámasztására, mivel:

- az árindoklás teljeskörűen alátámasztott, ajánlatkérő indokolása pénzügyileg nem megalapozott,
- a hiányok csak adminisztratív és nem tartalmi természetűek,
- jellemzően az ajánlatkérő ajánlati dokumentációval, jogszabályi kötelezettségekkel, megajánlásainkkal és önmagával is ellentétes felhívásaival összefüggőek
- a jogszabály által előírt eljárási kötelezettségek (hiánypótlás, felvilágosítás kérés) nem kerültek megfelelően alkalmazásra
- az ajánlati áron a szerződés teljesíthető.

19. Az aránytanul alacsony ár megítélése körében több döntőbizottsági döntést hivatkozott és idézett, valamint utalt Kúria Kfv.II.37.156/2016/5 számú ítéletére.

20. A fenti jogszabályhelyek és indokok alapján álláspontja szerint az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatának érvénytelensége körében meghozott határozata jogszabálysértő, mert

- a megadott árindoklás és kiegészítő árindoklás során a megajánlott ár, de a költségvetés egyes elemeinek módosítására, költségtelek átcsoportosítására nem került sor, így a megajánlott ár következetes és átgondolt ajánlati elemeket tartalmaz, amelyek következetes nyilatkozattal és számszakilag alátámasztottak, azok számszaki kifogásolása ajánlatkérői oldalon nem merült fel és nem is történt meg
- valamennyi megadott ár alátámasztása akár nyilatkozattal, akár dokumentumokkal megalapozottan és objektíven igazolt, a megajánlott ár és annak egyes elemei között nincs olyan ellentmondás, amely nem lenne igazolt, vagy igazolható és kétséget kizáróan alátámaszthatná, hogy a megajánlott áron a szolgáltatás nem teljesíthető
- az eredménytelenség okai nem tartalmaznak olyan indokokat, melyek valóban a feltüntetett árral kapcsolatosak, így valójában csak általánosságban, vélelemre alapítottan nyilvánítják aránytalanul alacsonnyá a vállalást

- az ajánlati ár olyan mértékű tartalékkeretet tartalmaz, amely – az árindoklás során is hivatkozottak szerint – fedezete mindazon előre nem számolható tételeknek is, melyekkel még az árazatlan költségvetés sem számolt
- a közbeszerzési eljárás céljára (közpénzek hatékony felhasználása) és a közbeszerzési eljárás során az ajánlatkérőt terhelő alapvető szinten terhelő arányossági követelményre és mindkét felet terhelő jóhiszemű eljárási kötelezettségre is figyelemmel megállapítható, hogy az ajánlatkérő eljárása mind az arányosság, mind a jóhiszeműség elvét sérti a Kbt. 71 § (1) bekezdésében írtakat, amikor a megalapozott döntésének meghozatala érdekében nyilvánvalóan adminisztratív és a közbeszerzés valós értékéhez viszonyítottan irreleváns eltérések feltárása érdekében nem alkalmazza azt, majd utóbb,- álláspontja szerint a jóhiszemű eljárás kereteit lényegesen átlépve – az eredménytelenség megállapítása körében indokként használja.
- ajánlata érvénytelenségének oka a Kbt. 73.§ (2) bekezdése, ugyanakkor ajánlatkérőnek az ajánlat érvénytelenné nyilvánításának indokolása szerint nincs olyan aggálya, miszerint a vizsgált ajánlat elfogadása a szerződés megszüntetésének, a teljesítés elmaradásának veszélyével járna, bármilyen felfüggesztő feltételt, vagy feltételt tartalmazna. A Kbt.-hez fűzött kommentár szerint a jogintézmény célja ez lenne, nem pedig az, hogy az arányosság, jóhiszeműség elvét sértve a közbeszerzési eljárások alapcélját figyelmen kívül hagyva, minden valós és objektív pénzügyi indokot mellőző, alapvetően kötekedő döntést tegyen lehetővé.
- megállapítható a szerződés teljesíthetősége, versenyellenesség hiánya, a hatékony közpénzfelhasználás elvére figyelemmel is megalapozott az ajánlat. Itt megjegyezte, hogy számszakilag megalapozott ajánlata **194.248.475.- Ft összeggel alacsonyabb megvalósítással** számol, ajánlata elfogadása éppen a közpénzekkel való felelős gazdálkodás lenne.
- Ajánlatkérő indokolása hiányos és ellentmondásos. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. – rendelkezik a Kbt. 72.§ (3). Ajánlatkérő csak megalapozott vizsgálat után dönthet az érvénytelenné nyilvánításról. Nincs jogszerű lehetőség arra, hogy az ajánlatot arra hivatkozással nyilvánítsa érvénytelenné, hogy nem felel meg az indokolás kérdésben foglaltaknak. Érdemi indoklás hiányában sérül az Ajánlattevő jogorvoslatihoz való joga. KDB D.450/18/2020. számú határozata szerint *„Általános követelmény tehát, hogy „az érvénytelenség indokolásából egyértelműen megállapítható legyen, mely körülményre, adatra, információra tekintettel nyilvánította az ajánlattevői ajánlatot az ajánlatkérő érvénytelenné, ennek hiányában az érvénytelenné nyilvánított ajánlattevő maga sem tudja, hogy mely indokból került az ajánlata ténylegesen érvénytelenné nyilvánításra, így a jogorvoslati joga sérül”*

21. Az igazgatási szolgáltatási díj 12.495.045,-Ft-ban került megállapításra. A kérelmező igazgatási szolgáltatási díjként 12.790.450,- Ft-ot utalt át, melynek megfizetését igazolta.

Az ajánlatkérő észrevételei

22. Az ajánlatkérő észrevételében az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását kérte.

23. Részletesen ismertette a közbeszerzési eljárásban történt cselekményeket; egyben fenntartotta az annak során tett nyilatkozatait, valamint az összegezésben és a módosított összegezésben kifejtetteket, beleértve a kérelmező ajánlatának érvénytelenségére vonatkozó indoklását.

24. Hivatkozott arra, hogy egyrészt ha az ajánlatkérő valamely dokumentum/nyilatkozat benyújtását írja elő, azt be kell nyújtani a kért részletezettséggel; másrészt a kérelmező által hivatkozott jogszabályhelynek sem felel meg az, ha a kérelmező nyilatkozatban közli az alkalmazott rezsioradíj összegét, de nem adja meg annak költségeit.

Hivatkozott a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. § (1) bekezdésére, amire tekintettel úgy nyilatkozott, hogy ha igaz lenne az, hogy az előírt dokumentum benyújtása helyett elegendő lenne az ajánlattevő nyilatkozata, akkor sem felel meg ez a nyilatkozat a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. § előírásának, mert az nem tartalmazza a miniszter által előírt tartalom szerint a figyelembe vett költségnemek összegeit. Megjegyezte továbbá, hogy azt nyilván senki nem gondolhatja, hogy a tévesen beadott rezsioradíj kimutatás összegei bármilyen módon átszámíthatók a nyilatkozatban megadott rezsioradíj összegével.

Úgy nyilatkozott, hogy a közbeszerzési eljárásban sem dokumentum formájában, sem a nyilatkozattétére való felhívásra nem került a kérelmező részéről a szükséges dokumentum/nyilatkozat benyújtásra.

Fenntartotta, hogy a kérelmező ajánlata az adminisztratív hibából be nem nyújtott rezsioradíj kimutatása miatt ez nem felel meg a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. § előírásának, nem tartalmazza azt, hogy a kérelmező a releváns költségnemeket milyen összeggel és módon vett figyelembe.

A felhívásra be nem nyújtott dokumentum/nyilatkozat hiánypótlásának lehetőségének tilalma körében utalt az ajánlatkérő által a vitarendezésekben már hivatkozott Közbeszerzési Hatóság Útmutatóján túl, a Közbeszerzési Iránytűben megjelölt, és széles körben használt tanulmány mellett, 6 darab Közbeszerzési Döntőbizottsági határozat, egy Fővárosi Törvényszéki döntés és egy Bírósági Határozat is.

25. Állította, hogy a kérelmező az árindokolásában nem tett eleget az ajánlatkérő felhívásának a (helyes) rezsioradíj elemei bemutatására, majd az árindokolás kiegészítésében sem nyilatkozott erről, és mindezen sorozatos mulasztás után, a jogszabály által előírt költségnemek bemutatásának hiányában várta el az ajánlatkérőtől, hogy a saját és a jogszabály előírásával ellentétesen állapítsa meg a kérelmező érvényességét. Kifejtette, hogy ha ezt az ajánlatkérő megtenné, azaz elfogadná érvényes ajánlatként a kérelmező ajánlatát annak ellenére, hogy a kérelmező erre vonatkozó kifejezett felhívásra sem tett eleget a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. § előírásának és nem mutatta be az ajánlati ár meghatározása szempontjából releváns költségeket, akkor az ajánlatkérő eljárása nem felelne meg sem a hatályos jogszabályi előírásnak, sem a Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság jelenleg ismert jogértelmezésének, az iránymutató határozatainak.

26. Hivatkozott arra, hogy a járulékok %-os mértékének rögzítése kivételével az alapul szolgáló bértől kezdve a szállásköltség, csoportos személyszállítás, védőruha, védőfelszerelés, munkahelyi szociális szolgáltatás, munkaegészségügyi szolgáltatás, munkavédelmi költség, ügyvitel, munkahelyi irányítás költsége, rezsianyag, munkahelyi energia költség, felvonulás, munkahelyi berendezkedés, ideiglenes létesítmények költsége, szerszámhasználat, értékcsökkenési leírás, nyomtatvány, írószer, postaköltség, telefonköltség, bankköltség, minőségbiztosítás, környezetvédelem, biztosítások és az elvárt eredmény is mind-mind az ajánlattevő saját döntése alapján meghatározott mértékűek, amelyek nyilván függenek a cég nagyságától, a kivitelezéstől és sok más aktuális tényezőtől.

Ezeket az adatokat nem adta meg a kérelmező, holott ezeket az adatokat írja elő a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. §, ezért nem felelt meg az árindokolás a jogszabályi előírásoknak.

27. Összefoglalóan úgy nyilatkozott, hogy az érvénytelenség nem csak a rezsioradíj költségelemeinek a hiánya miatt került megállapításra, hanem alapból azért, mert az

árindokolás során a rezsióradíjat úgy módosította a Kérelmező, hogy az megfeleljen a tételes költségvetési kimutatásának. Nem lehet az árindokolás kiegészítésében módosítani az alap árindokolásban már előadottakat annak érdekében, hogy az adatok egymással koherensek legyenek. Ez a módosítás már alpból kérdőjelezi meg azt, hogy az ajánlattevő milyen összeggel kalkulált, mennyire megalapozott az ajánlattétel.

28. A jótállási kötelezettséget illetően előadta, hogy míg az árindokolás kiegészítésben a kérelmező a jótállási kötelezettségre vonatkozó költségterv tekintetében meg sem említette a képzett tartalékot, csak a jótállási biztosítékról nyilatkozott, majd az 1. vitarendezési kérelemben módosította a nyilatkozatát, ami alapján már nem a jótállási biztosíték volt a jótállási kötelezettségre tervezett költség fedezete, hanem az általános tartalék összege, sőt a 2. vitarendezési kérelmében és a jelen jogorvoslati eljárásában is a számított nyereség is valamilyen módon az indoklásban szerepelt.

Mindezekre tekintettel állította, hogy az 1. és 2. vitarendezési kérelemben adott válaszában a jótállással kapcsolatban minden tényszerű adatot előadott, és rögzítette azt is, hogy az indoklások eltérő tartalma alapján nem tekinti azt megalapozottnak, ezt továbbra is fenntartotta.

29. Az ajánlatkérő az üzleti titkot tartalmazó árindoklást a Döntőbizottság rendelkezésére bocsátotta; úgy nyilatkozott, hogy a beszerzést kizárólag saját forrásból kívánja megvalósítani.

30. A döntőbizottsági eljárásában tett nyilatkozata szerint helytelen az a kérelmezői értelmezés, miszerint az előírt dokumentum benyújtása helyett elegendő lehet az ajánlattevő nyilatkozata, mivel ez a nyilatkozat akkor sem felelne meg a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. § előírásának, mert az nem tartalmazza a miniszter által előírt tartalom szerint a figyelembe vett költségnevek összegeit. Véleménye szerint téves az a kérelmezői állítás is, hogy „*az iratcsatolás nem jogszabályi követelmény*”, hiszen egyrészt a Kbt. előírása szerint az ajánlattevő köteles az ajánlatkérő által előírt dokumentumokat benyújtani, másrészt a költségnevek kimutatását a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. § is előírja.

Fenntartotta, hogy a kérelmező az árindokolásában nem tett eleget az ajánlatkérő felhívásának a (helyes) rezsióradíj elemei bemutatására, majd az árindokolás kiegészítésében sem nyilatkozott erről, így nem várható el az ajánlatkérőtől, hogy mindezen sorozatos mulasztás után, a jogszabály által előírt költségnevek bemutatásának hiányában a saját és a jogszabály előírásával ellentétesen állapítsa meg a kérelmező ajánlatának érvényességét.

Az egyéb érdekelt észrevétele

31. A Döntőbizottság eljárásában az egyéb érdekelt jelezte részvételi szándékát, aki a jogorvoslati eljárásban további nyilatkozatot nem tett.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

49. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárást 2024. december 12. napján indította, így a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálása esetén a Kbt. e napon hatályos anyagi jogi szabályait kell alkalmazni. A kérelmező 2025. április 3. napján nyújtotta be jogorvoslati kérelmét, ezért a Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás lefolytatása tekintetében az ezen utóbbi napon hatályos eljárásjogi rendelkezéseket vette figyelembe.

32. A Döntőbizottság előjáróban rögzíti, hogy a kérelmező ajánlatát alátámasztó áringoklásában üzleti titokká nyilvánított adatok, információk szerepeltek.

A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

Az Ákr. 27. § (2) bekezdése szerint a hatóság gondoskodik arról, hogy a törvény által védett titok (a továbbiakban: védett adat) ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és a személyes adatok védelme biztosított legyen.

Mindezek okán a Döntőbizottság az áringoklásban foglaltakat üzleti titokként kezelte, ebből következően jelen döntése nem tartalmazhatta az üzleti titokká nyilvánított adatokat.

33. Az Ákr. 38.§-a úgy rendelkezik, hogy a kérelmet tartalma szerint kell elbírálni akkor is, ha az nem egyezik az ügyfél által használt elnevezéssel.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező több jogszabályhely megsértését kérte megállapítani a Döntőbizottság részéről, ám lényegében azzal nem értett egyet, hogy az ajánlatkérő az ajánlatát érvénytelennek nyilvánította, így lényegében a Kbt. 72. § (3) bekezdésének és a Kbt. 73.§ (2) bekezdésének megsértését kérte megállapítani, és erre való tekintettel kérte az eljárás eredményéről szóló ajánlatkérői döntés megsemmisítését, így mindezekre tekintettel a Döntőbizottságnak lényegében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő helyesen járt-e el, és jogszerűen nyilvánította-e érvénytelennek a kérelmező ajánlatát.

34. A Döntőbizottság áttekintette a felek által hivatkozott jogszabályokat és joggyakorlatot, majd ezekre is tekintettel az eljárásban az alábbi előírásokat vette figyelembe.

Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU Irányelve (a továbbiakban: Irányelv) 69. Cikk (1) és (3) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatkérő szerv köteles magyarázatot kérni a gazdasági szereplőktől az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek tekintetében, ha egy ajánlat a kivitelezendő építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest kirívóan alacsony összegűnek tűnik.

(3) Az ajánlatkérő szervnek az ajánlattevővel folytatott konzultáció útján ellenőriznie kell a megadott információkat. Az ajánlatkérő szerv csak abban az esetben utasíthatja el az ajánlatot, ha a közölt bizonyítékok nem indokolják kielégítően az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek alacsony szintjét, figyelembe véve a (2) bekezdésben említett elemeket. Az ajánlatkérő szervnek el kell utasítania az ajánlatot, ha megállapította, hogy az ajánlat azért tartalmaz kirívóan alacsony összeget, mert nem tesz eleget a 18. cikk (2) bekezdésében említett alkalmazandó kötelezettségeknek.

A Kbt. 66. § (1) bekezdése szerint az ajánlatot és a részvételi jelentkezést a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálni során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az

ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 71. § (8) bekezdése kimondja, hogy

A hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása:

a) nem járhat a 2. § (1)–(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és

b) * annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

(...)

(10) Az ajánlatkérő köteles meggyőződni arról, hogy a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása az e §-ban foglaltaknak megfelel. A (3) vagy (8)–(9) bekezdés rendelkezéseinek megsértése esetén, vagy ha a hiánypótlást, felvilágosítás megadását nem, vagy nem az előírt határidőben teljesítették, kizárólag az eredeti ajánlati vagy részvételi jelentkezési példányt lehet figyelembe venni az elbírálás során.

A Kbt. 72. § (1)–(4) bekezdései kimondják, hogy

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

b) a választott műszaki megoldásra,

c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat

megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabérekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése kimondja, hogy az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

A Kbt. 145. § (1a) bekezdés d) pontja szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárásban a hiányzó közbeszerzési dokumentumok az ügyfél nyilatkozatával nem pótolhatóak.

A 322/2015. Korm. rendelet 25. §-ának 2025. február 28. napjáig hatályos szövege szerint (1) Amennyiben a rezsiorádij mértéke az eljárásban a Kbt. 76. §-a szerint önállóan értékelésre kerül, aránytalanul alacsony árajánlatnak minősül, ha az ajánlattevő által alkalmazott rezsiorádij alacsonyabb az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság ajánlása alapján az építésügyért felelős miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsiorádij mértékénél.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon kívüli esetekben az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti indokolás kérése keretében arra vonatkozóan is tájékoztatást kér, hogy az aránytalanul alacsony árat benyújtó ajánlattevő az ajánlatában milyen összegű rezsiorádijjal számolt, és a rezsiorádij kiszámításakor egyes – az Épkiv.-ben meghatározottak szerint az építőipari minimális rezsiorádij elemeit képező – költségeket milyen összeggel és módon vett figyelembe. Ha az ajánlattevő által alkalmazott rezsiorádij alacsonyabb, mint az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság ajánlása alapján az építésügyért felelős miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsiorádij mértéke, az ajánlatkérő különös figyelemmel vizsgálja a Kbt. 72. § (4) bekezdése szerinti körülmények fennállását.

A 322/2015. Korm. rendelet 25. §-ának 2025. március 1. napjától hatályos szövege úgy rendelkezik, hogy

(1) Az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti indokolás kérése keretében – amennyiben azt az ajánlat nem tartalmazza – arra vonatkozóan is tájékoztatást kér, hogy az ajánlattevő az ajánlatában milyen összegű rezsiorádijjal számolt, és a rezsiorádij kiszámításakor – az építésgazdaságért felelős miniszternek az építőipari minimális rezsiorádij költségnemeit meghatározó rendeletében foglaltakra is figyelemmel – az ajánlati ár meghatározása szempontjából releváns költségeket milyen összeggel és módon vett figyelembe.

(2) Ha az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti indokoláskérést követően megállapítja, hogy az ajánlattevő által alkalmazott rezsiorádij mértéke alacsonyabb, mint az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság ajánlása alapján az építésgazdaságért felelős miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsiorádij mértéke, az ajánlatkérő különös figyelemmel vizsgálja a Kbt. 72. § (4) bekezdése szerinti körülmények fennállását.

35. Az ajánlatkérő által is hivatkozott BH2023. 172. számú ítéletében a Kúria elvi élel kimondta, hogy „Az ajánlatkérő számára lehetőség, de nem feltétlen kötelezettség a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti kiegészítő indoklás kérése.”

Mindemellett a bíróság az ítéletében a következőket rögzítette:

„[43] A Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az

értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

[44] A Kfv.III.37.703/2017/5. számú határozat elvi tartalma szerint: az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást akkor minősítheti eredménytelenné, ha a hivatkozott eredménytelenségi jogcím valamennyi jogszabályban rögzített feltétele fennáll. Valamely ajánlat érvénytelensége körében az árindoklásban közöltek alapján az ajánlatkérőnek nem a felhívásban, a dokumentációban és a jogszabályban előírtak szerinti egyéb tartalmi követelményeknek való megfelelést kell vizsgálni, hanem az ajánlati ár megalapozottságáról, a teljesíthetőségről kell dönten.

[45] Az ajánlatkérő (alperesi érdekelt) által kért dokumentumok relevanciájával összefüggésben a Kúria utal a Kf.V.39.084/2021/4. számú határozatában foglaltakra. „Az árindokolás kérés, kiegészítő árindokolás kérés annak az eszköze, hogy az ajánlatkérő az ajánlat megajánlott áron vagy költségen való teljesíthetőségéről meg tudjon győződni. Ez fontos érdeke az ajánlatkérőnek, mert a közbeszerzési eljárás célja, hogy a kiírt közbeszerzési tárgy megvalósulása érdekében olyan ajánlattevővel és olyan áron kerüljön megkötésre a szerződés, amely alapján a szerződés fenntartható, az az adott távon megfelelően szolgálja az ajánlatkérő igényeit. Miként a Kbt. Kommentárban is kiemelésre került: „Az európai uniós szóhasználatban kirívóan alacsony vállalatokra (szó szerint: „abnormally low tenders”) vonatkozó előírások elsődleges célja, hogy a közbeszerzési eljárás folyamatában kezelhetővé váljanak azok a versenyellenes magatartások, amelyek nem egyeztethetőek össze sem a hatékony közpénzfelhasználás, sem az átláthatóság és a verseny nyilvánossága követelményével. [...] Az európai uniós jogalkotó arra kívánja rászorítani az adott eljárás ajánlatkérőjét, hogy a tartalmuknál fogva kérdéses ajánlatok elfogadását megelőzően érdemben vizsgálja meg azok érintett tartalmát, egyben adekvát jogi eszközt kíván nyújtani a nem kívánt helyzetek megelőzésére. Ilyen jogi eszköz tehát az uniós elvárások alapján kialakított, a kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatok vizsgálata.”

[46] A 2014/24 EU irányelv 69. cikk (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérő szerv köteles magyarázatot kérni a gazdasági szereplőktől az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek tekintetében, ha egy ajánlat a kivitelezendő építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest kirívóan alacsony összegűnek tűnik. Az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) gyakorlata szerint amennyiben valamely ajánlatkérő szerv egy ilyen ajánlattal találja magát szemben, az e rendelkezésben előírt eljárást kell követnie, és magyarázatot kell kérnie az ajánlattevőtől az ajánlat összegét illetően. Ezek a magyarázatok – többek között – az említett cikk (2) bekezdésében foglalt tényezőkre vonatkozhatnak. Az említett magyarázatok ily módon hozzájárulnak az ajánlat megbízhatóságának értékeléséhez. Az ajánlatkérő szervnek az ajánlattevővel folytatott konzultáció útján ellenőriznie kell a megadott információkat, és csak abban az esetben utasíthatja el az ajánlatot, ha a közölt bizonyítékok nem indokolják kielégítően az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek alacsony szintjét. (Az EUB C–367/19. számú Tax-Fin-Lex d.o.o. és a Ministrstvo za notranje zadeve között, a LEXPERA d.o.o. részvételével folyamatban volt eljárásban 2020. szeptember 10. napján hozott ítélete ECLI:EU:C:2020:685)

[47] A felperes állításával szemben tehát sem a jogszabály, sem a joggyakorlat nem írja elő, hogy az ajánlatkérőnek a Kbt. 72. § (1) és (3) bekezdése szerinti eljárást mindaddig ismételnie kellene, amíg az ajánlat teljes körű alátámasztása megtörténik. Az ajánlatkérő számára a Kbt. 72. § (3) bekezdése lehetőséget biztosít – az elfogadhatóság kétsége esetére – további kiegészítő indokolás kérésére, azonban egyúttal az ajánlattevő kötelességévé is teszi, hogy az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére kell bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő ugyanis

köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

[48] A perbeli esetben az alperesi érdekelt az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást úgy kérte, hogy kifejezetten felhívta a felperest mindazon dokumentumok, árajánlatok csatolására, amikre hivatkozik. Ezen felhívás – részbeni – eredménytelenségét követően nem volt kötelezettsége felhívni a felet a már kért dokumentumok ismételt benyújtására.

[49] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy jelen esetben az ajánlatkérő a fentieknek megfelelően adatokat kért, a felperes azokat nem teljeskörűen csatolta. Az ajánlatkérő az ajánlatot és az árindokolást részletesen megvizsgálta és értékelte (vö. ítélet [4] bekezdés), az ajánlati ár megalapozottságát részleteiben, többek között szakértő bevonásával tisztázta, rögzítve, hogy az ajánlat aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz. (...)”

36. A Fővárosi Törvényszék a 103.K.701.023/2024/8. számú ítéletében rögzítette, hogy [20] Az ajánlatkérőnek a Kbt. 69. § (1) – (2) bekezdései alapján a közbeszerzési eljárásokban kötelezettsége áll fent arra vonatkozóan, hogy az egyes ajánlatokat megvizsgálja és amennyiben az szükséges, akkor azokat a Kbt. 71. §-a rendelkezései szerint hiánypótolta. A hiánypótlás alkalmazása – a Kbt. 71. § (1) és (3) bekezdéseivel összhangban – kizárólag a nem jelentős hiba kiküszöbölésére irányulhat. A jogintézmény célja az, hogy az ajánlat a közbeszerzési eljárási, illetve jogszabályi előírásoknak megfeleljen. Erre erősítenek rá a Kbt. 71. § (8) bekezdés a) és b) pontjaiban foglalt konjunktív feltételek. E rendelkezések többek között deklarálják, hogy a hiánypótlás nem járhat a versenytisztaság, átláthatóság, nyilvánosság, valamint az egyenlő bánásmód követelményének sérelmével és annak alkalmazására az ajánlatkérőnek kizárólag abban az esetben van lehetősége, amennyiben az nem jelentős egyedi részletkérdésre, tartalmi szempontokra vonatkozik. A hiánypótlás tehát nem járhat azzal a következménnyel, hogy a közbeszerzési eljárás eredményét, sorrendjét érdemben befolyásolja, illetve az ajánlatot érdemben megváltoztassa. Az ajánlat érvénytelenítésre a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti egyéb okra való hivatkozással kizárólag abban az esetben van lehetőség, amennyiben annak tartalmi, érdemi hiánya áll fenn. Ebben az esetben tehát – amint arra a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjának második fele is utal – formai okok nem eredményezhetik az ajánlat érvénytelenítését, hanem a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja értelmében hiánypótlás alkalmazásának kell következnie, amely a formai hiányok esetére a hiánypótlás kötelezettségét írja elő az ajánlatkérő számára. Így a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja a jelen ügyben figyelembe veendő Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjával együttesen értelmezendő.

37. Az ajánlat érvényességéről, illetve érvénytelenségéről való ajánlatkérői meggyőződés egyik alapvető jogintézménye az aránytalanul alacsony ár vizsgálata.

A szabályozás célja egyrészt a szerződés konkrét vállalási áron való teljesítésének biztosítása, másrészt a gazdasági ésszerűséggel össze nem egyeztethető ellenszolgáltatással versenylőnyt szerezni kívánó ajánlattevők kizárása az ajánlatok értékeléséből.

A Kbt. szabályozása meghatározza azt a feltételrendszert és eljárásrendet, amely mellett kötelező az ajánlatkérőnek az ajánlati árat aránytalanul alacsonynak minősíteni, valamint lefolytatni az aránytalanul alacsony árat tartalmazó ajánlatok vizsgálatát, amelynek eredményeként döntenie kell az ajánlatok érvényességéről vagy érvénytelenné nyilvánításáról. Mindezt alátámasztja az Irányelv 69. Cikk (1) és (3) bekezdése is, amely kiemeli, hogy az ajánlatkérőnek az ajánlattevővel folytatott „konzultáció” során kell ellenőriznie az ár vagy költség tekintetében megadott információkat, továbbá a Kbt. 72. § (1) – (3) bekezdései is, amelyek szerint az ajánlatkérőnek az ajánlattevő által benyújtott indokolások alapján kell meggyőződnie a szerződés adott ajánlati áron történő teljesíthetőségéről.

38. A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles árindokolást kérni attól az ajánlattevőtől, akinek ajánlata aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz. A Kbt. rendelkezései nem határozzák meg konkrétan az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás fogalmát, egy ajánlati ár irreálisan alacsony voltának megállapításához a jelenlegi szabályozás szerint a szerződés tárgyát kell kiindulópontnak tekinteni. Annak megítéléséhez, hogy a szerződés tárgya milyen ajánlati ár –így az adott ajánlattevő rendelkezésére álló fedezet–esetén valósítható meg, az ajánlatkérő a korábbi tapasztalataira, a becsült érték meghatározásakor figyelembe vett adatokra, valamint a piaci viszonyokra tud támaszkodni. Amennyiben a fenti szempontok, mint viszonyítási alapok bármelyike alapján az adott ellenszolgáltatás irreálisan alacsonynak minősül, beáll az ajánlatkérő indokoláskérési kötelezettsége.

39. Az ajánlatkérőnek az indokoláskérésben konkrétan meg kell adnia azokat az általa lényegesnek tartott ajánlati elemeket, amelyekre vonatkozóan kéri az adatok és az indokolás benyújtását.

Az indokolás elfogadhatóságának kérdését elsődlegesen a konkrét beszerzés egyedi tárgyának specifikumaira, az adott beszerzési piacon érvényesülő árviszonyokra, a teljesítés releváns feltételeire tekintettel kell vizsgálni. Az irreális ár vizsgálatát az ajánlatkérőnek az indokoláskérése alapján elsősorban az ajánlattevő által biztosított adatokra kell alapítania.

A Kbt. 72. § (2)-(4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell az ajánlatkérőnek az indokolás tartalma alapján vizsgálnia a beszerzés tárgyának a megajánlott áron való teljesíthetőségét, a vállalat gazdasági ésszerűségével való összeegyeztethetőségét, melynek alapján kerül abba a helyzetbe, hogy döntsön az érintett ajánlat érvényességéről vagy érvénytelenségéről. Az ajánlatkérő kötelessége az árajánlat megalapozottságáról való meggyőződés, és ha ehhez az indokolás nem elégséges, annak elfogadhatósága kétséges, kiegészítő indokolást kérhet, mely szükség esetén több ízben is alkalmazható, illetve – a Kbt. 69. § (2) bekezdése alapján – alkalmazandó mindaddig, míg az ajánlatkérő megalapozott döntést nem tud hozni.

Az indokolásra illetve kiegészítő indokolásra felhívott ajánlattevőnek a Kbt. 72. § (3) bekezdésének második mondatát is figyelembe véve akként kell benyújtania az – objektív alapú, az ár megalapozottságát tényekkel, adatokkal, kalkulációkkal alátámasztó – indokolását, kiegészítő indokolását, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által az indokolás- illetve kiegészítő indokláskérésben foglalt követelményeknek, így hozva az ajánlatkérőt olyan helyzetbe, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.

Tehát az ajánlattevőnek olyan objektív alapú indokolást kell adnia, amely független, tárgyilagos választ tartalmaz, egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben afelől, hogy a szerződés a megajánlott áron ténylegesen teljesíthető lesz.

Az ajánlatkérőnek a részére benyújtott indokolásban és kiegészítő indokolás(ok)ban foglaltak alapján kell meggyőződnie az ajánlatok megalapozottságáról és megítélnie az ajánlat érvényességét.

A Kbt. közens szabályozása alapján az ajánlatkérő az ajánlat érvényességének megítélése során a felhíváshoz, a közbeszerzési dokumentumokhoz, és a jogszabályokhoz kötött. A bírálat során hiány, hiányosság, vagy nem egyértelműség esetén az ajánlatkérő a Kbt. 71. §-át köteles alkalmazni, amennyiben a hiánypótlás vagy felvilágosítás megadása a Kbt. 71. § (8) bekezdésben meghatározott korlátokba ütközik, és ha az eredeti ajánlat nem megfelelő, az ajánlat érvénytelenségét kell megállapítani.

40. A Közbeszerzési Döntőbizottság a D.494/15/2021. számú határozatában rögzítette, hogy

„28. A hiánypótlás és az ajánlattevőktől történő felvilágosításkérésnek a célja egyaránt az érvényes ajánlattétel elősegítése. Ennek érdekében a törvény mindkét jogintézmény alkalmazását kötelezővé teszi az ajánlatkérő számára - feltéve, hogy az ajánlat valamilyen hiányt mutat vagy abban nem egyértelmű kijelentés található. A hiánypótlás rendeltetése, hogy az ajánlatokban vagy részvételi jelentkezésekben előforduló kisebb hibák és hiányosságok ne okozzanak érvénytelenséget, ne vezessenek a verseny csökkenéséhez, a befektetett erőforrások elvesztegetéséhez. Az előbbi jogszabályi célra figyelemmel a „hiánypótlás” kifejezés tágan értelmezendő, iratok pótlását és azok hibáinak javítását is jelentheti. Lényeges ugyanakkor, hogy a hiánypótlás és a felvilágosítás megadása ne adjon lehetőséget valamely ajánlattevőnek vagy részvételre jelentkezőnek a verseny tisztaságát sértő előnyben részesítésére. Ezt biztosítja, hogy a törvény szerint a hiányok pótlása csak arra irányulhat, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés megfeleljen az ajánlati felhívás, a közbeszerzési dokumentumok vagy a közbeszerzésre vonatkozó jogszabályok előírásainak, a felvilágosítás kérése pedig csak arra, hogy az elbíráláshoz szükséges tisztázása valamely nem egyértelmű kérdésnek megtörténhessen.”

41. A Kbt. 72. § (3) bekezdésének harmadik mondata alapján az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető, azaz ha az ajánlattevő nem bocsátotta az ajánlatkérő rendelkezésére mindazon adatokat és a rájuk vonatkozó indokolásokat, amelyeket az ajánlatkérő az indokoláskérésben felsorolt, és amelyek az ajánlatkérő azon meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükségesek, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. Amennyiben az indokolás a fentiek alapján nem megfelelő – azaz valamely költségelem tekintetében hiányos, vagy nem elég objektív, illetve a gazdasági ésszerűséggel nem összeegyeztethető – az ajánlatkérő köteles az ajánlatot a Kbt. 73. § (2) bekezdés alapján érvénytelenné nyilvánítani.

Az ajánlatkérőnek a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján kell az érvénytelenséget megállapítania, ha az ajánlat egyéb módon nem felel meg a felhívás, a dokumentáció, illetve a jogszabályok előírásainak. A Kbt. 72. § (4) bekezdése, illetve a Kbt. 73. § (4) bekezdése alapján ezen érvénytelenségi jogcím speciális esete, mikor az ajánlatkérő az indokolás/kiegészítő indokolás megfelelőségének vizsgálata során megállapítja, hogy az ajánlat/ajánlati ár nem felel meg pl. a fent hivatkozott munkajogi jogszabályi rendelkezéseknek.

42. Mindezek alapján az ajánlatkérő akkor jár el helyesen, hogy ha az ajánlatban nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat található, akkor a Kbt. 71. § rendelkezései szerint felvilágosítást kér az ajánlattevőtől a nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat tisztázása érdekében, különös tekintettel annak következményeire.

43. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója a hiánypótlás szabályairól (2024. november 21.)” tárgyú útmutatójában a következők találhatóak:

„A hiánypótlás jogintézményének abszolút korlátját képezi az az elvárás, hogy az ajánlattevő az általa tett megajánlást ne változtathassa meg, illetőleg az elmulasztott megajánlást ne tehesse meg azt követően, hogy az ajánlati kötöttség beállt. A tárgyalat jogintézmény tehát nem lehet eszköze az ajánlati kötöttség megsértésének, illetve egy meg nem tett vállalat nem lehet hiánypótlás keretében megtenni.”

44. A Döntőbizottság a fentiek tükrében vizsgálta meg tehát az ajánlatkérő egyes előírásait, eljárási cselekményeit (beleértve a hiánypótlást és indokoláskérést is); illetve a kérelmező által benyújtott árandokolás és kiegészítő árandokolás tartalmát, valamint az ajánlatkérő ezekre vonatkozó vizsgálatát, mérlegelését és döntését.

45. A tárgyi közbeszerzési eljárás során az ajánlatkérő a kérelmező esetében (jelen ügyben relevánsként) egy alkalommal kért árandokolást, majd kiegészítő árandoklást, ezért a Döntőbizottság a fenti megállapításokra is tekintettel az árandokolásokban foglalt tények, adatok és kalkulációk megfelelőségének külön-külön, egyedi elemzése előtt azt vizsgálta meg, hogy a kérelmező maradéktalanul teljesítette-e az ajánlatkérő indokoláskérését, azaz az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátotta-e az összes kért adatot, az ezekre vonatkozó indokolásokat, és az ezeket alátámasztó dokumentumokat.

46. A Döntőbizottság álláspontja szerint annak van jelentősége az ügy szempontjából a megfelelőség tekintetében, hogy a kérelmező az ajánlatkérő által a közbeszerzési eljárásban (beleértve az árandokolás-kérésben és a kiegészítő árandokolás-kérésben foglaltakat is) előírt szempontokat figyelembe véve állította-e össze és nyújtotta-e be a nyilatkozatait és a kért dokumentumokat, adatokat.

47. Az ajánlatkérőnek a hiánypótlás során figyelemmel kellett lennie arra, hogy az ajánlati kötöttséget ne sértse, emellett egyértelműen és pontosan előírja, hogy mely nyilatkozatok és dokumentumok benyújtását várja el az ajánlattevőktől, közöttük a kérelmezőtől.

48. Az ajánlatkérő a 2025. január 29-én kiadott aránytalanul alacsony árandokolás, majd a 2025. február 24-én kiadott kiegészítő árandoklás körében egyértelműen előírta (lásd a határozat tényállásának releváns pontjaiban), hogy mely tételekre vonatkozóan kér a kérelmezőtől objektív alapú, számszaki kimutatást és szöveges magyarázatot, melyeket kér részletesen bemutatni illetve megindokolni. Ezen felül az ajánlattevő mindkét esetben külön rögzítette, hogy „az ajánlati ár megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt bocsásson Ajánlatkérő rendelkezésére ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként Ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról és objektív voltáról. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az árandokolás abban az esetben objektív, ha azt az Ajánlattevő tényadatokkal, számításokkal, vagy más, az ellenértékre vonatkozó irattal támasztja alá.”

49. A Döntőbizottság megvizsgálta a felek által rendelkezésére bocsátott dokumentumokat, bizonyítékokat, és megállapította, hogy a kérelmező által benyújtott árandokolás illetve kiegészítő árandokolás csak részben tartalmazza – ideértve az árandokolás üzleti titokkal védett részét is – az ajánlatkérő által tisztázni illetve pontosítani kért megajánlásokra a válaszokat az előírt szempontok szerint megbontásban, azaz a szerződés teljesíthetőséget a kérelmező a maga részéről részben alátámasztotta. Megállapította továbbá a Döntőbizottság, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő egyértelmű felhívása ellenére – a kérelmező által sem vitatottan – nem került benyújtásra olyan dokumentum, amely a rezsiradíj számítását alátámasztotta volna, így a kérelmező nem tette meg teljeskörűen a közbeszerzési dokumentumok (beleértve az árandoklás kérést és a hiánypótlást is) tartalma szerint a közbeszerzés követelményeit teljesítő ajánlatát.

50. A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező üzleti titokká nyilvánított árandokolásában munkanemenkénti bontásban kerültek bemutatásra az egyes költségek. Az adott tételeken belül részletezésre került az anyagjellegű ráfordítás, a munkaerő rezsiradíja.

Ezekben belül további bontásban feltüntetésre került az anyagköltség, a szolgáltatások költsége, gépköltség, díjköltség, teljes költség és az eredmény. Az indokolás tartalmazta az árajánlatokat, munkakörönkénti rezsióradíj kimutatásokat. Nyilatkozott továbbá – számszakilag is – a tartalékkeretre vonatkozóan, mely esetében „figyelemmel volt a piaci viszonyok, nemzetközi helyzet változásaival összefüggő, de egyebekben is az Ajánlattevő érdekkörébe eső esetlegesen felmerülő nem várt árváltozásokra.”

Kiegészítő áringokolásában az ajánlatkérő kérdéseire válaszolt, szöveges magyarázatot adott (lásd jelen határozat tényállásának vonatkozó pontja); ebben a jótállásra vonatkozóan utalt a kiadott szerződés minta 7.3 pontjában foglaltakra, de az ajánlatkérői kérdésre egyértelmű választ nem adott.

51. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy az áringokolás akkor megfelelő, ha abból az ajánlatkérő meg tudja állapítani a részletezett költségelemek alapján, hogy az ajánlati ár tartalmaz valamennyi jogszabályban és egyéb módon vállalt olyan kötelezettséget, amelynek figyelembevételével a kérelmező az ajánlati ára kialakításakor kalkulált. Az indokolásból ki kell tűnnie, hogy az egyes költségelemeket terhelő, kötelezően figyelembe veendő kiadásokat az ajánlattevő belekalkulálta az ajánlati árába.

52. A jogorvoslati eljárásban fellelhető iratokból megállapítható, hogy helyesen járt el az ajánlatkérő, amikor áringokolást és kiegészítő áringokolást kért; majd ezeket áttekintve és értékelve a kérelmező ajánlatát érvénytelennek nyilvánította, amint az az érvénytelenségi okhoz fűzött ajánlatkérői indokolás az összegezés V.2.11) pontja alapján – az üzleti titokká nyilvánított adatok védelmét is figyelembe véve – egyértelműen és érthetően rögzítette, majd részletesen is kifejtette, hogy pontosan mi az objektív, világos és okszerű jogalapja, indoka az érvénytelenségnek.

53. Egyetértett a Döntőbizottság az összegezésben foglaltakkal a tekintetben, hogy „minden esetben az ajánlattevő felelőssége az ajánlat összeállítása, és az adott szerződés reális teljesíthetőségét biztosító áradatok megfelelő kalkulálása, vagyis az, hogy az ajánlattevő az ajánlatát olyan árazási struktúrát alkalmazva állítsa össze, hogy a megajánlott ár kiterjedjen a szerződés, illetve a releváns költségek minden elemére, és így a szerződés az adott áron teljesíthető legyen.” Az, hogy az adott ajánlattevő az áringokolásában a költségeit milyen struktúra szerint mutatja be, az értékelés előírt szempontjai határozzák meg, ezen túl annak és mellékleteinek összeállítása, azok tartalma és mindezek benyújtása az ajánlattevő saját felelősségi és hatáskörébe tartozik.

54. A Közbeszerzési Döntőbizottság több határozatában is rögzítette, hogy az összegezésben az ajánlatkérő részletes, egyértelmű és világos indokát köteles adni az érvénytelenség megállapításának, melyben oly módon kell ismertetni a körülményeket, hogy az arra jogosult ennek alapján el tudja dönteni, hogy az ajánlatkérő döntésével szemben előzetes vitarendezési vagy jogorvoslati kérelmet terjesszen-e elő.

A Döntőbizottság jelen ügyben is irányadónak tekintette azt a gyakorlatot, melyet a D.494/15/2021. számú határozata a következőképpen tartalmazott:

„29. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő az ajánlat érvénytelenné nyilvánítását indokolni köteles. Az ajánlatkérőnek minden érvénytelenségi okot akként kell megállapítania és részletesen indokolnia, hogy abban pontosan, teljeskörűen rögzítse az érvénytelenség alapjául szolgáló ténybeli és jogi indokokat.”

Jelen esetben megállapítható, hogy az ajánlatkérő az indokolási kötelezettségének az összegezésben és a módosított összegezésben is kimerítően eleget tett.

55. Mindezekre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelem megalapozatlan, mivel az ajánlatkérő jogszerűen nyilvánította érvénytelennek a kérelmező ajánlatát; ennek okán az ajánlatkérő eljárása nem sérti a Kbt. 72. § (3) bekezdését és a Kbt. 73. § (2) bekezdését.

56. A Döntőbizottság a fentiek alapján az alaptalan jogorvoslati kérelmet a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította, és az Ákr. 126. § (2) bekezdés a) pontja, valamint 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

Mivel a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet elutasította, ezért a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét az Ákr. 126. § (2) bekezdésének a) pontja és a Kbt. 151. § (9) bekezdésének harmadik mondata alapján.

Az igazgatási szolgáltatási díj 12.495.045,-Ft volt, de a kérelmező igazgatási szolgáltatási díjként 12.790.450,- Ft-ot utalt át, melynek megfizetését igazolta, így megállapítható, hogy 295.405,- Ft túlfizetés keletkezett. Erre és a Kbt. 151. § (9) bekezdésére való tekintettel a Döntőbizottság a kérelmező részéről megfizetett igazgatási szolgáltatási díj-túlfizetés visszautalásáról rendelkezett.

57. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

58. A határozat ellen a Kbt. 170. § alapján indítható közigazgatási per. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a Kp. 13. § (3) bekezdésének a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdésének b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. május 27.

Dr. Csapláros Ágnes sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Gulyás Richárd sk
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapja: (kizárólag elektronikus úton)

1. Kérelmező képviselője
2. Ajánlatkérő képviselője
3. Az egyéb érdekelt képviselője
4. Nemzeti Fejlesztési Központ
5. Közbeszerzési Hatóság Titkárság